

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

ปริญญา

หลักสูตรและการสอน	การศึกษา
สาขา	ภาควิชา
เรื่อง การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ Achievement Development of Students in Learning S33265 History Project at Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development by Using Historical Method	
นามผู้วิจัย นางสาวเพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม	
ได้พิจารณาเห็นชอบโดย	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	(รองศาสตราจารย์นัตยา ปิรันธนานนท์, Ph.D.)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	(อาจารย์ศิริรัตน์ ศรีสอาด, ศษ.ด.)
หัวหน้าภาควิชา	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิกร สุมาลี, ศษ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

Achievement Development of Students in Learning S33265 History Project
at Kasetsart University Laboratory School Center for Educational
Research and Development by Using Historical Method

โดย

นางสาวเพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
พ.ศ. 2557

เพียงฤทัย พุทธิคุณเกษม 2557: การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265
โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและ
การสอน) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์นายตยา ปิรันธนานนท์, Ph.D. 103 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัย
และพัฒนาการศึกษา โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน
การสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

กลุ่มทดลองที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา จำนวนนักเรียน 18 คน ซึ่งเลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสำรวจความสนใจของนักเรียนในการเรียนประวัติศาสตร์ จากนั้นได้ออกแบบ
สร้างหน่วยการเรียนรู้ และประเมินผลระหว่างเรียนโดยใช้เกณฑ์ Rubric และทำการทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยปรากฏว่า หัวข้อที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจมากที่สุดมีทั้งสิ้น 4 หน่วย
การเรียนรู้ และผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่
อยู่ในระดับดีเยี่ยม และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการ
ประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Peangrutai Pudtikunkaseam 2014: Achievement Development of Students in Learning S33265 History Project at Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development by Using Historical Method Method. Master of Education (Curriculum and Instruction), Major Field: Curriculum and Instruction, Department of Education. Thesis Advisor: Associate Professor Nataya Pihanthanond, Ph.D. 103 pages.

The purposes of this research were: 1) to develop learning achievement in S33265 History Project at Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development by Using Historical Method; and 2) to study students' satisfaction towards history learning using historical method.

The sample used in this study were eighteen purposively selected students from Mathayom VI in the second semester of academic year 2013 at Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development. The experimental instruments were the lesson plan, evaluation during the course, achievement test, and the questionnaire on students' satisfaction towards history learning using historical method. In order to collect the data, the researcher used questionnaire to explore the student's interest in learning history, then designed teaching experiment and evaluate during the study, by using the rubric criterion. The achievement test was administered after teaching. The data collected were analyzed by percentage and mean.

The results showed that students are mostly interested in particular 4 topics of units. The results also showed that the majority of student obtained an excellent grade in the learning unit achievement, and students' satisfaction towards S33265 History Project learning by using historical method was at the highest level.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นายตยา ปิรันธนานนท์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ดร. ศิริรัตน์ ศรีสะอาด กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะ แนวทาง ตรวจสอบความถูกต้อง เพิ่มประเด็นที่มีความสำคัญ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จนกระทั่งแล้วเสร็จ

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์สมจิตร วัฒนคุลัง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพวรรณ วงศ์ทองศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทรียา ชัดเข้ม ผู้เชี่ยวชาญที่ได้ กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าศึกษาหาความรู้จนสำเร็จปริญญา

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันถือเป็นพื้นฐาน ที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกท่าน ที่คอยให้ คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจในการศึกษา และการสนับสนุนในการทำวิจัยตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษาทั้งภาคพิเศษ และภาคปกติ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและกำลังใจในการทำงาน คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีซึ่งเป็นผลมาจากการงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ ตลอดจนอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทความรู้ทุกท่าน

เพียงฤทัย พุทธิคุณเกษม
เมษายน 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9 17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	20
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล	25
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	26
ผลการวิจัย	26
ข้อวิจารณ์	35
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	38
สรุปผลการวิจัย	38
ข้อเสนอแนะ	41
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	47
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความสนใจ รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์	50
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	52
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	91
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	100
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนความสนใจของนักเรียนตามหัวเรื่องที่กำหนด ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์	27
2	คำถามที่นักเรียนสนใจหรือสงสัยต้องการศึกษาตามหัวข้อที่เลือกสนใจ มากที่สุด ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์	27
3	โครงการสอนระยะยาว รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556	31
4	ระดับผลการเรียนตามช่วงคะแนน 8 เกรด	32
5	ผลการเรียนของนักเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์	32
6	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	33
7	ความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	34

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	ภาพแผนตัวอย่างจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด
ของไทยจริงหรือไม่ | 30 |
|---|--|----|

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบ การงานอาชีพได้ อีกทั้งการศึกษาจะช่วยสร้างคนหรือบุคคลให้เจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ดังเช่น ปรัชญาการศึกษาของ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล (ปราชญา กล้าผจญ, 2553: 55) ที่กล่าวไว้ว่า “การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม” จะเห็นได้ว่า การศึกษาเป็นหัวใจของ ชีวิตมนุษย์ เป็นเครื่องนำทางที่สำคัญของมนุษย์ให้ไปสู่การพัฒนาคุณภาพตนเอง และก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2545- 2559) มีเจตนารมณ์ มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนา สังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพ 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่ง ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2545: 2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ หรือเรียก อีกอย่างหนึ่งว่าสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ต้องการสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยีอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่ดิฉันจะต้องสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้าน สังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัด การเรียนรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหนทางที่จะทำให้การจัด การศึกษาได้ผลดีคือการให้ผู้เรียนได้ซึมซับเอกลักษณ์ของชาติไทยอย่างต่อเนื่อง “ความเข้าใจแก่นแท้ ของวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของชาติเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพราะประวัติศาสตร์ ทำให้เราได้ว่า ลักษณะเฉพาะของสังคมของเราได้พัฒนามาบนพื้นฐานของอะไร การเรียนประวัติศาสตร์ อย่างมีคุณภาพจึงมีคุณค่าอย่างมากต่อมนุษย์ เนื่องจากเป็นการเสริมปัญญาแก่ผู้เรียนที่ได้ผ่านกระบวนการ อ่าน การคิด การเขียน การพินิจ พิจารณา วิเคราะห์มาอย่างถ่องแท้ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ ตระหนักถึงความสำคัญของแนวโน้มในอนาคตที่ควรดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ สุขุม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคโลกาภิวัตน์ที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว” (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 3) การศึกษา ประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญ เพราะถือว่าเป็นรากฐานของวิชาการทุกสาขาและเป็นวิชาที่มีส่วนสำคัญ ต่อการสร้างคนให้เป็นพลเมืองดีอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากมีเนื้อหาที่ เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม ทำให้สมาชิก

ในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถรักษาอารยธรรมของชนชาติ นอกจากนี้บทเรียนจากประวัติศาสตร์มีประโยชน์ยิ่งต่อการตัดสินใจแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองปัจจุบัน กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกลงลึกในความจริงเกี่ยวกับทุกสิ่ง รู้จักไตร่ตรอง และรู้จักแสดงความเห็น วิพากษ์วิจารณ์ รู้จักคิดอย่างลึกซึ้งเที่ยงธรรม รวมถึงทำให้เข้าใจประวัติศาสตร์ความเป็นมาและอารยธรรมของชนชาติอื่น ๆ เพื่อรักษาสัมพันธไมตรีอันดีกับชนชาตินั้น ๆ และอยู่ร่วมกันในประชาคมโลกอย่างสันติ (สุภัทรดิศ ดิศกุล, 2523: 12) ทั้งยังสามารถใช้เหตุการณ์และความรู้ในอดีตเป็นบทเรียนช่วยส่งเสริมความเข้าใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยได้

จากความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์จึงไม่ควรถือเอาเนื้อหาความรู้เป็นจุดหมายปลายทาง แต่ควรถือว่าความรู้ที่ได้รับนั้นเป็นทักษะในการสร้างความ เป็นพลเมืองดี เป็นเป้าหมายสูงสุด (เทพปรานี ศิริวิทยารักษ์, 2532 : 6) ซึ่งวิธีการอย่างหนึ่งที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ก็คือ วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์อย่างเป็นขั้นตอน ตามแนวทางของวิธีการทางประวัติศาสตร์และเข้าถึงองค์ความรู้ นั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจาก “วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการค้นหา เหตุผลสรุปในงานค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์ที่เกิดจากวิธีวิจัยเอกสารและหลักฐานอื่น ๆ มาประกอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ อันอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมเอามาอย่างเป็นระบบ มีการตั้งข้อสมมุติฐานเชิงวิทยาศาสตร์ ตลอดจนการตีความหลักฐาน” (วินัย พงศ์ศรีเพียร, 2543: 21) ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการสอนแบบแก้ปัญหา โดยครูผู้สอนนำเอาหลักฐาน และเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเป็นพื้นฐานอ้างอิง พร้อมวิเคราะห์คำถามที่ครูผู้สอนหรือผู้เรียน ร่วมกันตั้งขึ้น วิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการค้นคว้าข้อเท็จจริง คิดหา เหตุผลด้วยตนเอง รู้จักสังเกตความแตกต่าง รวมทั้งสรุปแนวความคิดได้อย่างถูกต้อง เชื่อว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามแนวคิดของ Laszlo D. Miklos and Mary

จะเห็นได้ว่า การสอนประวัติศาสตร์โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียน รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลมีการตั้งปัญหาและตั้งสมมุติฐาน ทำให้ผู้เรียนเกิดคำถามและคำตอบขึ้นในใจ โดยอัตโนมัติ นำไปสู่การสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้วตั้งปัญหาถามตนเอง และหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เด็กกล้า แสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์ของตนเอง เพื่อค้นหาสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังเป็นการฝึกฝนให้รู้จักหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการพิสูจน์ความจริงแบบประวัติศาสตร์ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้เด็กคิดเป็น ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเทศชาติต้องการมากในปัจจุบัน การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์นั้นมีใช้กันอยู่บ้างแล้ว จึงควรสนับสนุนให้ใช้กันอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เพราะว่สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่มีการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น ดังนั้นการสอนให้รู้จักคิดอย่างมีระเบียบและมีเหตุผลจึงจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก “การจัดการศึกษา ของไทยในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศ ยิ่งเมื่อต้องเผชิญ กับกระแสความคาดหวังของสังคม ที่จะให้การศึกษาให้บัณฑิตในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลกด้วยแล้ว ก็ยิ่งเห็นความล้มเหลว และล้าหลังที่เป็นปัญหาของการศึกษามากขึ้น วิฤติที่สำคัญของระบบการศึกษาไทย คือความทุกข์ของผู้เรียนเนื่องจากเนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้อง กับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน” (รุ่ง แก้วแดง, 2543: 1-2) และในสภาพความเป็นจริงครูยังคงใช้

วิธีสอนแบบบรรยายเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เน้นการท่องจำตามเนื้อหาวิชามาก ไม่สามารถพัฒนาวิธีการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นได้ ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ขาดการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความเบื่อหน่าย ขาดแรงจูงใจในการเรียน และมองเห็นคุณค่าของวิชาประวัติศาสตร์น้อยกว่าวิชาอื่น ๆ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์นั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบขั้นตอน ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการประเมินหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลหรือความรู้ เนื่องจากปัญหาของรายวิชาประวัติศาสตร์ อยู่ที่ผู้สอนไม่อาจทำให้ผู้เรียนนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการดำรงชีวิต หรืออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างรอบด้าน โดยใช้เหตุและผล ตลอดจนใจกว้างพอที่จะยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ดังนั้น ปัญหาจึงอาจจะไม่ใช่การจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์มากหรือน้อยเท่านั้น แต่ปัญหาคือทำอย่างไรจะให้รายวิชาประวัติศาสตร์เป็นรายวิชาที่น่าสนใจ และผู้เรียนสามารถนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างแท้จริง การทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยการฝึกให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีหลักการให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่ถูกต้องโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ อยู่บนหลักการและเหตุผลที่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสำคัญต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
2. เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนเกิดความรู้ทางประวัติศาสตร์ในแง่มุมมองของตนเองมากขึ้น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในระดับการศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ห้องที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการสอนแต่เพียงผู้เดียว จำนวน 1 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 18 คน เพื่อความสะดวกในการดำเนินการวิจัย

3. รายวิชาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในประเด็นปัญหาที่เกิดข้อสงสัย โดยใช้กระบวนการการค้นคว้า แสวงหาข้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รวบรวมหลักฐาน วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

นิยามศัพท์

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยกระบวนการศึกษา เพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบที่สะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอดีตได้ถูกต้อง พร้อมทั้งนำเอาหลักฐานและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเป็นฐานในการวิเคราะห์ ตีความ โดยใช้คำถามที่ครูผู้สอนหรือนักเรียนร่วมกันตั้งขึ้น ตามแนวคิดของ Laszlo D. Miklos and Mary วิธีการเรียนในลักษณะเช่นนี้ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รู้จักสังเกตความแตกต่าง รวมถึงการรู้จักรูปแบบการคิดอย่างถูกต้องตามโครงสร้าง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่ได้จากการประเมินการเรียนรู้ และทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน ประกอบด้วย แนวคิดทางประวัติศาสตร์ และทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
 - 3.1 ความหมายและธรรมชาติของวิชาประวัติศาสตร์
 - 3.2 แนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551) ได้กล่าวถึงมาตรฐานและตัวชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ ตลอดจนคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้ในการกำหนดขอบข่ายเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

สำหรับมาตรฐานและตัวชี้วัด สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 นั้น มี 3 มาตรฐาน 11 ตัวชี้วัดได้แก่

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรม โบราณ และการติดต่อระหว่างโลก ตะวันออกกับโลก ตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

3. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

4. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย

2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน
4. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย
5. วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

สรุปได้ว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้ผู้เรียนมุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการวิเคราะห์ อธิบาย สรุป สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติจริง รวมถึงทักษะการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เข้าใจและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมทั้งเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุ ปัจจัย และผลกระทบที่เกิดขึ้น ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการร่วมมือกันสร้างสันติสุข สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา**

รายละเอียดรายวิชา

วิชาเพิ่มเติม รหัสวิชา ส33265 ชื่อรายวิชา โครงการประวัติศาสตร์ (History Project) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1/2556 จำนวน 1.0 หน่วยกิต จำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นข้อสงสัย โดยใช้กระบวนการในการค้นคว้า แสวงหาข้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รวบรวมหลักฐาน วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล

ตัวชี้วัด

รายละเอียดตัวชี้วัด

1. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ (ส4.1 ม.4-6/1)
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ (ส4.1 ม.4-6/2)
3. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย (ส4.3 ม.4-6/1)
4. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย (ส4.3 ม.4-6/2) รวมทั้งหมด

4 ตัวชี้วัด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ความหมายและธรรมชาติของวิชาประวัติศาสตร์

"History" มาจากภาษากรีกว่า "Histori" แปลว่าการหาความจริง (Inquiry) หรือความรู้ที่ได้มาจากการหาความจริง ในตอนแรกใช้คำนี้กับความรู้ใด ๆ ก็ได้ ต่อมาจึงได้จำกัดลงเป็นความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และภายหลังจึงหมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา ได้มีนักประวัติศาสตร์นิยามความหมายของ "ประวัติศาสตร์" ไว้ต่าง ๆ กัน อาทิเช่น

สมศักดิ์ ชูโต (2518: 25) ได้นิยามความหมายของประวัติศาสตร์ไว้ดังนี้ ประวัติศาสตร์ คือสิ่งที่คนได้ทำได้ดีคิด ได้หวังและได้รู้สึกทุกสิ่งทุกอย่างของมนุษย์ย่อมเป็นประวัติศาสตร์ ดังนั้นประวัติศาสตร์จึงครอบคลุมถึงแขนงวิชาทุกด้านไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ทั้งนี้เพราะประวัติศาสตร์มิได้หมายถึงเฉพาะปรากฏการณ์ อันเกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์เท่านั้น แต่ย่อมต้องรวมถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติด้วย ปรากฏการณ์ของมนุษย์ และปรากฏการณ์ธรรมชาติเป็นเรื่องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมออย่างไม่หยุดยั้ง เมื่อเป็นเช่นนั้นประวัติศาสตร์ย่อมปกคลุมไปถึงทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งวิวัฒนาการย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และวิทยาศาสตร์ปัจจุบันก็ได้พิสูจน์แล้วว่าไม่มีอะไรในจักรวาลที่ตายตัวโดย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมหมายความว่าทุกสิ่งทุกอย่างในจักรวาลย่อมมีประวัติศาสตร์

แถมสุข นุ่มนนท์ (2518: 34) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ไว้ว่าประวัติศาสตร์ไม่มีคำจำกัดความตายตัว โดยทั่วไปประวัติศาสตร์ หมายถึง การสืบเสาะให้รู้ถึงความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษยชาติที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของอดีต ฉะนั้นประวัติศาสตร์จึงเป็นเรื่อง

ที่เกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมความคิดที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ในสังคม และสภาพเหตุการณ์ที่ส่งเสริมหรือขัดขวางวิวัฒนาการของสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าวิชาประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของสังคมมนุษย์ทุกคน

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2519: 7) กล่าวว่า ประวัติศาสตร์ คือ เรื่องราวอันต่อเนื่องของการตอบโต้กันระหว่างนักประวัติศาสตร์กับหลักฐานข้อเท็จจริง เป็นเรื่องถกเถียงระหว่างปัจจุบันกับ อดีตที่ไม่มีที่สิ้นสุด เรื่องราวของการตอบโต้ซึ่งกันและกันระหว่างนักประวัติศาสตร์ กับหลักฐานข้อเท็จจริงนี้ ข้าพเจ้าถือว่าเป็นการถกเถียงระหว่างปัจจุบันกับอดีต เป็นการถกเถียงระหว่างสังคมในวันนี้กับสังคมเมื่อวานนี้ไม่ใช่การถกเถียงระหว่างบุคคลที่ไม่เห็นตัวตนหรือบุคคลใด ๆ เพียงคนเดียวดังคำกล่าวของเบอร์การ์ดที่ว่า "ประวัติศาสตร์ก็คือ บันทึกที่ยุคหนึ่งสมัยหนึ่งมองเห็นคุณค่าของอีกยุคหนึ่งสมัยหนึ่งว่าควร จดจำเอาไว้ เราจะเข้าใจปัจจุบันได้สมบูรณ์ก็เพราะอดีตช่วยส่องทางให้ ดังนั้นบทบาทควบคู่กันสองอันของประวัติศาสตร์ก็คือช่วยให้มนุษย์เข้าใจสังคมในปัจจุบันได้ดีขึ้น

เฉลิม มลิลลา (2523: 6) ได้กล่าวถึงความหมายของประวัติศาสตร์ไว้เป็นนัยสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ ในความหมายที่เป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง ซึ่งมีความหมายว่า “ประมวลวิทยาการความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวทั้งหลายของมนุษย์ซึ่งได้ก่อกำเนิดวิวัฒนาการและแปรเปลี่ยน ปรับปรุงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตามความเป็นจริง”
2. ประวัติศาสตร์ในความหมายที่เป็นวิชาความรู้แขนงหนึ่ง ซึ่งหมายถึง “บันทึกเรื่องราวและเหตุการณ์ของโลกและมนุษยชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน” ซึ่งอาจจำแนกย่อยได้หลายแขนง เช่น ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองประวัติศาสตร์กฎหมาย ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายประวัติศาสตร์ว่า “วิชาที่ว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเรื่องราวของประเทศชาติตามที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน”

สิริวรรณ ศรีพล (2555: 4-6) ได้กล่าวว่า วิชาประวัติศาสตร์มีพัฒนาการของศาสตร์สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านาน โดยศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ในอดีตเพื่อให้เข้าใจถึงพื้นฐานและวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ วิชาประวัติศาสตร์มีปรัชญาที่เป็นแนวความคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ส่วนทฤษฎีประวัติศาสตร์เป็นความพยายามของนักประวัติศาสตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ ด้วยหลักฐานและเหตุผล การศึกษาความสำเร็จหรือข้อผิดพลาดของมนุษย์ เพื่อเป็นบทเรียน และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเองและของสังคมปัจจุบัน

Ambrose and Carl (1969: 83-87) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ไว้ว่า ประวัติศาสตร์เป็นผลผลิตของนักประวัติศาสตร์ (Product of the Historian) ซึ่งเป็นการสืบสอบวิธีหนึ่ง นักประวัติศาสตร์จะต้องตีความจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มา วิชาประวัติศาสตร์ไม่ใช่เป็นเพียงแต่ผลผลิต (Product) เท่านั้นแต่ต้องเป็นกระบวนการ (process) ด้วยซึ่งเป็นวิธีการสืบสอบ (Inquiry) การปฏิบัติทางประวัติศาสตร์ (Doing History or Historing) อันเป็นวิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ซึ่งเขาจะรู้จักการทำงานเพื่อให้ได้ข้อมูลแทนที่จะยอมรับข้อคิดเห็นของคนอื่นที่ได้สรุปออกมาแล้ว

Louis (1969: 63-64) ได้ให้ความหมายว่า “ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวของมนุษย์ ในอดีตที่กล่าวไว้ตามลำดับเวลา”

Robert (1970: 115) ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ไว้ ดังนี้

1. เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต
2. เหตุการณ์ในอดีตที่ได้มีการจดบันทึกไว้
3. ผลงานการจดบันทึกเรื่องราวในอดีตของนักประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ อันได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินความสำคัญของข้อมูลและนำเสนอทวิเคราะห์

Arthur (1971) ได้ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ไว้ว่า “ประวัติศาสตร์ทำหน้าที่ตอบคำถามเรื่องราวของตนเอง อีกทั้งเป็นตัวเชื่อมระหว่างอดีตกับปัจจุบัน สัมคมกับสังคม และวัฒนธรรมกับวัฒนธรรม รวมทั้งตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวของมนุษย์ในอดีต

Benjamin (1979) กล่าวว่า ประวัติศาสตร์เป็นความพยายามที่จะทำให้แน่ใจว่าเหตุการณ์นั้น จะต้องเกิดขึ้นในระยะเวลาที่นั้นและสถานที่นั้น ประวัติศาสตร์ พยายามทำให้เชื่อเกี่ยวกับข้อสันนิษฐานซึ่งได้รับการยืนยันอย่างมีเหตุผล โดยมีเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

Daniels (1996) ได้ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ว่า ประวัติศาสตร์ คือความทรงจำว่าด้วยประสบการณ์ของมนุษย์ ซึ่งถ้าหากว่าถูกลืมหรือลบลายก็เท่ากับว่าเราได้ยุติแนวทางอันแบ่งชี้ว่าเราคือมนุษย์ หากไม่มีประวัติศาสตร์เสียแล้ว เราจะไม่รู้เลยว่าเราคือใคร เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ทำให้มนุษย์มีการรวมกลุ่มกันขึ้นพื้นฐานเป็นประเทศ ศาสนา ชนชั้น และสร้างความจงรักภักดีอันติดมากับมัน เราควรศึกษาประวัติศาสตร์ด้วยความอยากรู้อยากเห็น บันทึกจากอดีตของมนุษย์ท้าทายให้ค้นคว้าและแสวงหาความเข้าใจประวัติศาสตร์เป็นสนามแห่งการเสาะแสวงหาและผจญภัยของปัญญาชน สิ่งเหล่านี้คือความปรารถนาขั้นมูลฐานของมนุษย์

ธรรมชาติของประวัติศาสตร์ เป็นหมวดวิชาที่มุ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ แต่วิชาประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในหมวดสังคมศาสตร์ มีขอบข่ายและเนื้อหาสาระที่มากกว่าวิชาอื่น ๆ ในหมวดสังคมศาสตร์ด้วยกัน เพราะเนื้อหาวิชาเน้นการศึกษาเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต รวมทั้งเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังจะเป็นประวัติศาสตร์ และเนื้อหาที่ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมอีก

วินัย พงศ์ศรีเพียร (2541: 70-84) ได้ให้ความหมายว่า วิชาประวัติศาสตร์เป็นที่รวมประสบการณ์ของมนุษย์ทุก ๆ ด้าน อันเกิดจากสามัญสำนึกและพฤติกรรม ประวัติศาสตร์กับชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ประวัติศาสตร์จึงมีบทบาทต่อคนในสังคมเสมอมาและยังคงมีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตและสังคมต่อไป เนื่องจากสาระของประวัติศาสตร์มักเกี่ยวข้องกับการอธิบายเพื่อหาความหมายของการเปลี่ยนแปลง ความต่อเนื่องของปรากฏการณ์จากสมัยหนึ่งไปสู่ปรากฏการณ์อีกสมัยหนึ่ง โดยมีนักประวัติศาสตร์เป็นผู้เชื่อมโยงอดีตเข้าสู่ปัจจุบันและอนาคต หรืออีกนัยเป็นการอธิบายว่า อดีตส่งผลต่อปัจจุบันอย่างไร และปัจจุบันส่งผลต่ออนาคต

สรุปได้ว่า ประวัติศาสตร์เป็นปรากฏการณ์มนุษย์ และปรากฏการณ์ธรรมชาติ อันมีวิวัฒนาการมาจากเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาศัยหลักฐานและข้อเท็จจริงที่นักประวัติศาสตร์ค้นคว้าอย่างมีระบบ เพื่อให้เข้าใจถึงพื้นฐานและวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ นำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาเป็นบทเรียน และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเองและของสังคมปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจในมรดก วัฒนธรรมของมนุษยชาติ มีความรู้ อย่างกว้างขวาง ทันท่องเหตุการณ์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

แนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

นักการศึกษาหลายท่านได้มีความสนใจในแนวคิดของนักประวัติศาสตร์และเชื่อว่านักประวัติศาสตร์มีวิธีการทำงานที่เป็นระบบ ฉะนั้นนักการศึกษาจึงได้นำแนวคิดวิธีการที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการค้นคว้าหาคำตอบของปัญหามากำหนดเป็นขั้นตอนของการสอนเรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method) ซึ่งนักการศึกษาต่างก็มีแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป พอสรุปได้ดังนี้

Laszlo and Mary (1971: 113-117) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นฐาน (Historical Method Based) ว่าเป็นการสอนโดยครูผู้สอนเป็นผู้นำเอาหลักฐานและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเป็นฐานในการวิเคราะห์ โดยใช้คำถามที่ครูผู้สอนหรือนักเรียนร่วมกันตั้งขึ้น วิธีการเรียนในลักษณะเช่นนี้ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รู้จักรูปแบบการคิดอย่างถูกต้อง มีการตั้งปัญหา ตั้งสมมุติฐาน และคิดหาคำตอบตามสมมุติฐานนั้น สามารถเกิดคำถามและคำตอบขึ้นในใจโดยอัตโนมัติ นำไปสู่การสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วตั้งปัญหาถามตนเอง และหาคำตอบแก่ตนเองด้วยการหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์

ของตนเอง เพื่อค้นหาสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกฝนให้รู้จักหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการพิสูจน์ความจริงแบบประวัติศาสตร์ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้เด็ก คิดเป็น

ธเนศ อารณีสวรรณ (2537: 13-14) กล่าวว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ มักจะมีสาระ ครอบคลุมถึงหลักฐานและการตีความการรู้ความสำคัญของหลักฐานนับเป็นหัวใจสำคัญของประวัติศาสตร์ เพราะความรู้ทางประวัติศาสตร์นั้นย่อมมาจากการวิเคราะห์หลักฐานที่น่าเชื่อถือโดยมีหลักเกณฑ์ สำคัญก็คือ หลักฐานประวัติศาสตร์นั้นย่อมมาจากการวิเคราะห์หลักฐานที่น่าเชื่อถือโดยมีหลักเกณฑ์ สำคัญก็คือ หลักฐานเอกสารร่วมสมัยย่อมมีน้ำหนักมากกว่าหลักฐานลายลักษณ์อักษรที่เขียนหลัง เหตุการณ์ผ่านไปแล้วหลายร้อยปี

ณรงค์ ม่วงพิศ (2543: 3) ได้กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ว่าประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตั้งหัวข้อที่จะศึกษา คือ การเลือกเรื่องหรือประเด็นที่ตนเองสนใจ อยากรู้ หรือมีความสงสัยในความรู้เดิมว่าถูกต้องเพียงใด เมื่อเลือกหัวข้อได้แล้ว ก็ควรตั้งที่น่าสนใจ ทั้งสำหรับตนเอง และผู้อื่น
2. การรวบรวมหลักฐาน คือ การสำรวจ รวบรวมหลักฐานในหัวข้อที่ตนเองต้องการศึกษา ว่ามีมากน้อยเพียงใดทั้งหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานขั้นรอง หลักฐานขั้นต้นมีความสำคัญมากกว่า หลักฐานขั้นรอง แต่หลักฐานขั้นรองให้ประโยชน์ในลักษณะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี
3. การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของหลักฐาน คือ การวิเคราะห์หลักฐานว่าเป็นของจริง บันทึกลงโดยผู้เกี่ยวข้อง รู้เห็นเหตุการณ์นั้นจริง หรือเป็นของปลอมแปลงโดยผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องรู้เห็น เหตุการณ์จริง หลักฐานนั้นมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง เป็นกลาง หรือบันทึกไว้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง เข้าข้างตนเอง เป็นต้น
4. การเลือกสรรและจัดความสัมพันธ์ของข้อมูล คือการคัดเลือกข้อมูลที่มีความสำคัญ ตรงกับ เรื่องที่ต้องการศึกษาทั้งจากหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานขั้นรอง แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ตามโครงเรื่อง ที่กำหนดไว้ เช่น ความเป็นมาของเรื่อง สาเหตุ เหตุการณ์ ข้อสรุป เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ สังเคราะห์
5. การนำเสนอข้อมูลหรือการสังเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนสุดท้ายในวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นการนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์มาเรียบเรียงให้ได้เรื่องราวตามที่ต้องการ พร้อมกับเสนอความรู้ ใหม่หรือแนวคิดใหม่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

วินัย พงศ์ศรีเพียร (2543: 16-21) ได้กล่าวว่า หัวใจสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ก็คือ กระบวนการจัดการกับหลักฐาน เพราะธรรมชาติโดยพื้นฐานของประวัติศาสตร์ก็คือ การศึกษาอดีต จากการศึกษาหลักฐาน หรือการสร้างความหมายให้แก่หลักฐาน เพราะประวัติศาสตร์นั้นเป็นเป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์ในเวลา หรือยุคสมัยหนึ่ง ๆ แต่อดีตเหล่านั้นไม่อาจสังเกตได้โดยตรง เพราะมันผ่านไปแล้ว ดังนั้นผู้เรียนประวัติศาสตร์จึงไม่เคยรับรู้อดีตจากการศึกษาโดยตรงเลย ตรงกันข้าม ความรู้เกี่ยวกับอดีตของเรามักเป็นความรู้ทางอ้อมและได้มาจากการอ้างอิงสิ่งอื่น (Indirect And Inferential) นั่นก็คือ ความรู้เกี่ยวกับอดีตของมนุษย์ มักเป็นการตีความหรือเป็นความจริงในอดีตที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ การสร้างความรู้ทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวย่อมทำให้ข้อมูลหลักฐานเป็นสิ่งจำเป็น มีความสำคัญ ตลอดจนเป็นพื้นฐาน และเป็นใจกลางของระเบียบวิธีการทางประวัติศาสตร์มาตลอด ในขณะเดียวกัน แม้หลักฐานจะมีความถูกต้องแน่นอนเพียงใด หากนักประวัติศาสตร์ไม่นำมาใช้ก็จะหมดคุณค่าหรือไร้ความหมาย หรือถ้าผู้ใช้นำมาใช้ผิด ๆ ก็จะทำให้ผิดความจริงไป นักประวัติศาสตร์ จึงต้องพยายามหาความจริงที่ได้จากหลักฐานผสมผสานกับความรู้และประสบการณ์ในชีวิตมาวิเคราะห์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งนักประวัติศาสตร์และหลักฐานต้องเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับซึ่งกันและกัน หลักฐานให้ความจริงแก่นักประวัติศาสตร์ในขณะที่นักประวัติศาสตร์ต้องตีความหมายของหลักฐานที่มีอยู่ 3 ประการ คือ ประการแรก จะต้องไม่บังคับหลักฐานให้บอกข้อมูลเกินขีดจำกัดของตัวเองอย่างไม่สมเหตุผล ประการที่สอง ต้องเน้นความสำคัญของการแต่งและชำระเอกสารและถ่ายทอดข้อมูล ประการที่สาม ต้องตีความอย่างเคร่งครัด ปราศจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ก่อน และจะต้องคงเส้นคงวา คือ ไม่พยายามประนีประนอม หาข้อยุติจากแหล่งข้อมูลที่เห็นได้ชัดว่าแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่จะต้องอธิบายว่า ข้อมูลแหล่งหนึ่งไม่ควรเป็นที่ยอมรับเพราะเหตุใดด้วย

วงเต็อน นาราสะจ (2550: 187) ได้กล่าวถึงการศึกษาประวัติศาสตร์โดยจะต้องเริ่มจากการตั้งคำถามพื้นฐานหลัก 5 คำถาม คือ "เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นในอดีต" (What), "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่" (When), "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นที่ไหน" (Where), "ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น" (Why), และ "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร" (How) ซึ่งวิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่

1. การรวบรวมหลักฐาน
2. การคัดเลือกหลักฐาน
3. การวิเคราะห์ ตีความ ประเมินหลักฐาน
4. การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหลักฐาน
5. การนำเสนอข้อเท็จจริง

รัชนีกร หงส์พนัส (2552: 105-106) ได้กล่าวถึง การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ประวัติศาสตร์บรรลุเป้าหมายที่คาดหวังบนพื้นฐานในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เมื่อนำวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นฐานมาใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

1. หัวข้อเรื่องที่น่าสนใจศึกษา: หรือเอกสารทางประวัติศาสตร์
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ตั้งสมมติฐาน
4. วิเคราะห์และสำรวจหลักฐาน
5. สรุปผล / สรุปข้อยุติ (สรุปสิ่งที่ค้นพบ)
6. สรุปหลักการ (ได้องค์ความรู้ใหม่)

อดิศร ศักดิ์สูง (2554: 10-14) กล่าวว่า ผลงานของนักประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับในทางวิชาการนั้นจำต้องผ่านระเบียบวิธีที่เรียกว่า “วิธีการทางประวัติศาสตร์” ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายการค้นคว้า โดยในขั้นตอนนี้ นักประวัติศาสตร์จะต้องเริ่มงานของตนด้วยความประสงค์ชัดเจนว่า จะศึกษาอะไร อดีตส่วนไหน สมัยไหน กล่าวคือจะต้องมีการตั้งคำถามเพื่อเป็นแนวทางการศึกษา หัวใจสำคัญคือ คำถามที่ดีจะทำให้เกิดการศึกษาศาสตร์ที่ดีได้ ทั้งนี้หมายความว่า คำถามนั้นจะต้องเป็นคำตอบที่ตอบได้ และจะต้องเป็นคำถามที่นำไปสู่การค้นคว้าเชิงลึกและกว้างออกไป อีกทั้งเป็นคำถามที่ตอบได้ และนำไปสู่การค้นคว้าเชิงลึกและกว้างออกไป อีกทั้งเป็นคำถามที่ท้าทายต่อสติปัญญาในการแสวงหาคำตอบด้วยเหตุและผล แต่ปัญหาที่สำคัญก็คือ นักประวัติศาสตร์จะได้คำถามมาด้วยวิธีใด ซึ่งคำตอบก็คือ ได้มาจากการรับรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในสังคมด้วยการอ่านกับการสังเกตด้วยความอยากรู้อยากเห็น หลักการสำคัญในการตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบนั้นจำต้องอยู่บนพื้นฐานของคำถามหลัก 2 ประการ คือ “หนึ่ง” ทำไมเหตุการณ์นั้น ๆ จึงเกิดขึ้น “สอง” เหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้นอย่างไร ซึ่งการที่จะตั้งคำถามดังกล่าวได้ นักประวัติศาสตร์จำต้องมีพื้นฐานความรู้อย่างกว้าง ๆ ในประเด็นที่จะศึกษาเสียก่อน เพราะจะทำให้เห็นว่ามีส่วนใดที่ยังคลุมเครือหรือยังขาดหายไป หากไม่มีพื้นฐานรู้จะทำให้เกิดการตั้งคำถามจากความไม่รู้และจะเป็นอันตรายพอ ๆ กันกับการตั้งคำถามโดยต้องการให้ได้คำตอบออกมาในรูปแบบที่ตนเองต้องการ (แถมสุข นุ่มนนท์, 2553: 3)

2. การค้นหาข้อมูลประเภทต่าง ๆ ข้อมูลหรือในทางประวัติศาสตร์เรียกว่า “หลักฐาน” นั้น ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้ นักประวัติศาสตร์เข้าถึงความจริงในอดีตมากที่สุด คือ สำหรับหลักฐานประเภทต่าง ๆ นั้นจะมีอยู่มากมาย โดยนักประวัติศาสตร์จำต้องรวบรวมหลักฐานทุกประเภทให้ได้มากที่สุดเมื่อจะค้นคว้าประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เครื่องมือช่วยเหลือในการหาหลักฐานดังกล่าวนั้นมีหลายประเภท เช่น บรรณานุกรม บทความย่อทางประวัติศาสตร์ นามานุกรมประเภทบุคคล สารานุกรม วิทยานุกรม วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การแสวงหาความหมายของข้อมูล ในขั้นตอนนี้ จำต้องยึดหลักการเบื้องต้นว่า ข้อเท็จจริงเป็นเพียงบันไดขั้นต้นของวิชาประวัติศาสตร์เท่านั้น หน้าที่ของนักประวัติศาสตร์ก็คือพึงรักษาความซื่อสัตย์ต่อหลักฐานเป็นหลัก อีกทั้งต้องซื่อสัตย์ต่อผู้อ่านด้วย ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับอดีต หัวใจสำคัญของกระบวนการนี้คือ นักประวัติศาสตร์จำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงแท้ของ

หลักฐานที่นำมาใช้ จากนั้นจึงวิเคราะห์สิ่งที่หลักฐานบอกกับเรา ทั้งที่ตั้งใจจะบอกและไม่ตั้งใจบอก โดยเริ่มต้นด้วยการตรวจสอบลักษณะภายนอกก่อนว่า เป็นของจริงหรือปลอม ต้องทราบอายุของหลักฐาน ผู้ที่สร้างหลักฐาน รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ กระบวนการต่อมาคือต้องเลือกสรรข้อมูลที่เห็นว่าสอดคล้องกับคำถามและความเป็นไปได้ของเรื่องนั้น ๆ ซึ่งก็ย่อมหมายถึงต้องตัดข้อมูลที่ ไม่เหมาะสมออกไป และเติมข้อมูลที่เหมาะสมเข้ามาแทนที่ เหมือนกับนำภาพในอดีตมาจัดรูปใหม่ จากนั้นก็ต้องประเมินความสำคัญของข้อเท็จจริงของแต่ละเรื่อง ว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด พร้อมหา เหตุผลในการอธิบายให้ชัดเจน

4. การอธิบายให้ได้คำตอบ ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่จะต้องจัดระเบียบ หาเอกภาพและ ผสมกลมกลืนให้กับข้อมูลหลากหลายที่ตนคัดสรรมา หมายความว่า จะต้องนำเสนอเรื่องราวในอดีตให้ น่าอ่าน หรือด้วยการอธิบาย เล่าเรื่อง เพื่อสร้างภาพอดีตให้มีชีวิตชีวา ในขั้นตอนนี้ นักประวัติศาสตร์ จะต้องสวมวิญญาณของความเป็นนักปรัชญา นักวิทยาศาสตร์ และศิลปินไปพร้อมกันในตัวเอง ใช้ภาษา ง่าย ๆ ที่สื่อสารได้ชัดเจนตรงไปตรงมา หรือใช้ศิลปะในการเขียนโดยพยายามหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมาย กำกวม รวมทั้งความสามารถในการเรียบเรียงประโยคและข้อความอย่างสละสลวย เป็นเหตุเป็นผลกัน

สิริวรรณ ศรีพหล (2555: 4-35) ได้กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ไว้ว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ มักจะเริ่มต้นจากการตั้งคำถามหลัก 5 คำถาม คือ

1. "เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นในอดีต" (What)
2. "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่" (When)
3. "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นที่ไหน" (Where)
4. "ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น" (Why)
5. "เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร" (How)

และเพื่อตอบคำถามดังกล่าว นักประวัติศาสตร์จึงต้องมีวิธีการเพื่อหาคำตอบ ซึ่งเรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่

1. การสะสมข้อมูลต่าง ๆ หรือการรวบรวมหลักฐานที่ตรงกับเรื่องที่ต้องการจะศึกษา โดย ผู้ศึกษาหรือนักประวัติศาสตร์ต้องพยายามสืบเสาะหาข้อมูล หรือหลักฐานที่ต้องใช้ ต้องคอยติดตาม หลักฐานที่อาจมีขึ้นมาใหม่ ๆ หรือมีการตีความขึ้นมาใหม่อยู่เสมอ

2. การคัดเลือกข้อมูลหรือหลักฐาน เมื่อได้รวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานที่จะศึกษาแล้ว ก็จะทำ การคัดเลือกข้อมูล ซึ่งในการคัดเลือกข้อมูลนั้น สามารถแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยตรง และข้อมูลที่เป็นส่วนประกอบ

3. การประเมินความสำคัญของข้อมูลหรือหลักฐาน โดยการประเมินความสำคัญของข้อมูล แต่ละชิ้นที่คัดเลือกมาว่ามีความน่าเชื่อถือที่แท้จริงเพียงไร มีอคติในข้อมูลหรือหลักฐานนั้นหรือไม่ และ

ข้อมูลหรือหลักฐานนั้นมีความสำคัญเพียงพอต่อการนำมาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตหรือไม่ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาต้องทำการวิเคราะห์ ดีความ และประเมินข้อมูลหรือหลักฐานนั้น ๆ อย่างมีวิจารณญาณ

4. การแจกแจงข้อเท็จจริง โดยพิจารณาแจกแจงข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อมูลว่าข้อเท็จจริงเหล่านั้นมีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลต่อกันและกันอย่างไร

5. การตีความ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงแล้ว จึงถึงขั้นตีความโดยใช้วินิจฉัยของผู้เขียนประวัติศาสตร์ในการตีความนั้น ผู้ศึกษาต้องทำอย่างรอบคอบและระมัดระวัง

6. การเรียบเรียง เป็นขั้นสุดท้ายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ ผู้ศึกษานำสิ่งที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ และตีความแล้วทั้งหมดมาเรียบเรียงขึ้น ต้องมีความน่าเชื่อถือ น่าอ่าน และน่าติดตาม

สรุปได้ว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นการแสวงหาความรู้ ซึ่งนักการศึกษาได้ปรับปรุงให้เหมาะสมและใช้ได้กับวิชาประวัติศาสตร์ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ บนพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาอย่างเป็นระบบ และเกี่ยวข้องกับหลักฐาน การตั้งประเด็นปัญหาหรือข้อสมมติฐาน และการตีความหลักฐาน อย่างเป็นเหตุเป็นผล ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาประวัติศาสตร์ หรือผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ลำเอียง และเกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วรรณมาศ กลิ่นแก้ว (2523) ได้วิจัยเปรียบเทียบการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์กับการสอนด้วยวิธีการบรรยาย กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สังคมศึกษาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยวิธีการบรรยายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้

วิชัย วัตพาน (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของวิธีสอนในวิชาสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ พบว่าวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมวิธีหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ กิจกรรมที่เด็กแสดงออกมานั้น สามารถแสดงออกมาได้หลากหลายรูปแบบ ไม่จำเจ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาสังคมศึกษา

อารียา คีโรดม (2545) ได้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาสามารถทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิดที่สูงขึ้น การคิดในงานวิจัยนี้คือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งอาจส่งผลดีต่อการคิดในลักษณะอื่น ๆ ได้เช่นกัน

มงคลรัตน์ บางภูมร (2548) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อทักษะเบื้องต้นทางประวัติศาสตร์ของเด็กวัยอนุบาล 4 ด้านได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับเวลา การสืบค้นข้อมูล การตีความหลักฐาน และการสรุปข้อมูล พบว่า 1) หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีคะแนนทักษะเบื้องต้นทางประวัติศาสตร์ของสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติที่ระดับนัยสำคัญ .05 2) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีคะแนนทักษะเบื้องต้นทางประวัติศาสตร์หลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Hunkins (1970) ได้ศึกษาผลของคำถามประเภทวิเคราะห์และประเมินค่าตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของบลูมที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น ป.6 โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยเน้นการใช้คำถามประเภทวิเคราะห์และประเมินค่า และกลุ่มที่ได้รับการสอนที่เน้นการใช้คำถามประเภทความรู้ความจำ ซึ่งในแต่ละคาบของการเรียน ทั้งสองกลุ่มได้ฝึกทำกิจกรรม คือการตอบคำถามจากเอกสารกิจกรรม เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อหาที่ครูมอบหมายให้เสร็จสิ้น ซึ่งการตอบคำถามใช้ระยะเวลาประมาณ 30 - 35 นาที ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำถามประเภทวิเคราะห์และประเมินค่าไม่สามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ เนื่องจาก การให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยการตอบคำถามในเอกสารเป็นกิจกรรมที่จำกัดการตอบของนักเรียน แต่ข้อค้นพบอีกประเด็นหนึ่งคือ การใช้คำถามระดับสูงจะช่วยพัฒนาการประเมินค่าได้ดีกว่าและพัฒนาความเข้าใจของนักเรียนต่อข้อเท็จจริงในระดับต่ำได้ดีขึ้น

Moss (1977) ได้เขียนบทความลงในวารสาร "Teaching History" สรุปได้ว่าการสอนประวัติศาสตร์แบบเก่าเน้นการบรรยาย อภิปรายที่เต็มไปด้วยเนื้อหา ได้มีการพัฒนาเป็นวิธีการสอนแบบใหม่อย่างเป็นทางการขั้นตอน ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้การเรียนการสอนประวัติศาสตร์เป็นที่สนใจของนักเรียนและครู

Norris (1990) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานการคิดด้วยภาษาพูด เพื่อทดสอบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในแคนาดา จำนวน 342 คน จากการศึกษาพบว่า รายงานการคิดด้านภาษาเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต้องมีการหาความเที่ยงตรงของข้อมูลและการรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมก่อนการสื่อสารออกมาเป็นภาษาพูด

Overton (1993) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนทักษะการคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับ 2 4 และ 6 ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนในระดับ 2 แต่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนในระดับ 4 ในเรื่องของความสามารถในการคิด การติดต่อสื่อสาร การคาดคะเนความรู้ด้านเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และภาษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนในระดับ 6 ในด้านความสามารถในการคิด การตัดสินใจและวางแผน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า การสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผู้เรียนจะสามารถแสวงหาความรู้ความจริงอย่างมีระบบระเบียบที่ชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าของผู้เรียน ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีรายละเอียดในการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา การศึกษา ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ห้องที่ผู้วิจัย รับผิดชอบการสอนแต่เพียงผู้เดียว จำนวน 1 ห้อง เพื่อความสะดวกในการดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจในการเรียนของนักเรียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
3. แบบประเมินผลระหว่างเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

5. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เครื่องมือแต่ละชนิดที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจในการเรียนของนักเรียน

1. กำหนดหัวข้อเรื่อง 4 หัวข้อ ในการสำรวจความสนใจอันได้แก่ พระมหากษัตริย์, การเมือง การปกครอง, เศรษฐกิจ, สังคมและวัฒนธรรม
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจในการเรียนของนักเรียน โดยกำหนดหัวข้อเรื่อง 4 หัวข้อ ให้นักเรียนเลือก พร้อมทั้งเขียนประเด็นที่ต้องการศึกษาในหัวข้อที่เลือก
3. นำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจในการเรียนของนักเรียน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1. ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
3. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ตามแนวคิดของ Laszlo D. Miklos and Mary เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
4. ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ รายวิชา ส 33265 โครงการประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำมาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นฐาน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำ ดังนี้
 - 5.1 ผู้วิจัยได้เลือกใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นฐานคิดในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 4 หน่วยการเรียนรู้

5.2 ผู้วิจัยจำแนกขั้นตอนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ออกเป็น 6 ขั้นตอน
ได้แก่

- กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษา
- รวบรวมข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูล
- ตีความหลักฐาน
- เรียบเรียงและนำเสนอ
- อภิปรายและสรุปผล

5.3 ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 6 กิจกรรมที่สอดคล้องกับขั้นตอนการสอน
ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 6 ขั้นตอน

5.4 ผู้วิจัยตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้และสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ 6 กิจกรรม

5.5 ผู้วิจัยเลือกใช้การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6 กิจกรรม

5.6 ผู้วิจัยเพิ่มหัวข้อมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและสาระสำคัญทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและ
การสอน (สังคมศึกษา) พิจารณาด้านการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และ
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

8. นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์กลับมาแก้ไขและปรับปรุง
(ดูตัวอย่างที่ภาคผนวก ค)

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินผลระหว่างเรียน

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินรูบรีค (Rubric)
2. แจกแจงประเด็นที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม
ผลงานกลุ่ม และพฤติกรรมการเรียน

3. นำเสนอแบบประเมินผลระหว่างเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง

4. นำเสนอแบบประเมินผลระหว่างเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจแก้ไขคำสั่งในด้านภาษา และเกณฑ์การให้คะแนนให้ถูกต้องชัดเจน

5. นำแบบประเมินผลระหว่างเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ กลับมาแก้ไขและปรับปรุง (ดูตัวอย่างที่ภาคผนวก ค)

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์แบบปรนัย 30 ข้อ โดยตั้งคำถามวัดความรู้ความจำ, ความเข้าใจ, นำไปใช้, วิเคราะห์, สังเคราะห์ และประเมินค่า

3. นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง

4. นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจแก้ไขคำสั่งในด้านภาษา และเกณฑ์การให้คะแนนให้ถูกต้องชัดเจน

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลับมาแก้ไขและปรับปรุง (ดูตัวอย่างที่ภาคผนวก ง)

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. เขียนและเรียบเรียงข้อความ เพื่อใช้สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

3. คำตอบของข้อความแต่ละข้อความจะมีทางเลือกอยู่ 5 ทาง คือ ความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจน้อย ความพึงพอใจน้อยที่สุด การให้คะแนนคำตอบของข้อความ เป็นดังนี้

ความพึงใจมากที่สุด	5	คะแนน
ความพึงพอใจมาก	4	คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	3	คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	2	คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ กลับมาแก้ไขและปรับปรุง (ดูตัวอย่างที่ภาคผนวก จ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจของนักเรียนในหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตั้งคำถามที่สนใจหรือสงสัยต่อการศึกษา ตามหัวข้อที่นักเรียนเลือกสนใจมากที่สุด

2. ผู้วิจัยเลือกคำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดในแต่ละหัวข้อมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ทั้งสิ้น 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หัวข้อพระมหากษัตริย์ ในประเด็นสาเหตุการเสด็จสวรรคตของรัชกาลที่ 8 ถูกลอบปลงพระชนม์ หรือปลงพระชนม์ตัวพระองค์เอง

- หัวข้อการเมืองการปกครอง ในประเด็นจารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรือปีบบังคับให้รับผิดชอบ

- หัวข้อเศรษฐกิจ ในประเด็นทำไมถึงเรียกว่าเงินถุงแดง

- หัวข้อสังคมและวัฒนธรรม ในประเด็นฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่

3. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

4. ผู้วิจัยประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ผลงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรายบุคคลระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
5. เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์
6. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ไปวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล
7. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว ไปสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อพัฒนาส่วนที่ดีแล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องให้มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย เลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 ครงงานประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา “การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์” ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความสนใจของนักเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์

รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ (History Project) เป็นรายวิชาในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

เป็นวิชาที่ศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในประเด็นปัญหาที่เกิดข้อสงสัย โดยใช้กระบวนการค้นคว้า แสวงหาข้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รวบรวมหลักฐาน วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล

มีจำนวนนักเรียนที่เรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ทั้งหมด 18 คน รายวิชาดังกล่าวไม่มีเนื้อหาที่กำหนดไว้แน่นอนขึ้นอยู่กับความสนใจหรือข้อสงสัยที่ต้องการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มสำรวจความสนใจของนักเรียนที่ต้องการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เป็นอันดับแรก โดยการทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจของนักเรียนในหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตั้งคำถามที่สนใจหรือสงสัยต้องการศึกษา ตามหัวข้อที่นักเรียนเลือกสนใจมากที่สุด จากการสรุปข้อมูลแบบสอบถามทำให้ทราบจำนวนความสนใจของนักเรียนตามหัวเรื่องที่กำหนด และคำถามที่นักเรียนสนใจหรือสงสัยต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลไว้ในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 จำนวนความสนใจของนักเรียนตามหัวเรื่องที่กำหนด ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์

หัวเรื่อง	จำนวน (คน)
พระมหากษัตริย์	5
การเมืองการปกครอง	2
เศรษฐกิจ	3
สังคมและวัฒนธรรม	8
รวม	18

จากตารางที่ 1 นักเรียนมีความสนใจในเรื่องพระมหากษัตริย์ จำนวน 5 คน การเมืองการปกครอง จำนวน 2 คน เศรษฐกิจ จำนวน 3 คน และสังคมและวัฒนธรรม จำนวน 8 คน

ตารางที่ 2 คำถามที่นักเรียนสนใจหรือสงสัยต้องการศึกษาตามหัวข้อที่เลือกสนใจมากที่สุด ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์

หัวข้อ	จำนวน (คน)
พระมหากษัตริย์	
สาเหตุการเสด็จสวรรคตของรัชกาลที่ 8 ถูกลอบปลงพระชนม์ หรือ ปลงพระชนม์ตัวพระองค์เอง	4
การเสด็จสวรรคตของพระเจ้าตากสิน พระองค์ท่านถูกสำเร็จโทษ หรือ เป็นเพียงกลลวงว่าสำเร็จโทษแต่มีผู้ลอบนำพระองค์เสด็จหนีไปได้	3
การเสด็จสวรรคตของพระนางเรือล่ม ว่าเป็นการกลั่นแกล้งให้เรือล่มหรือ เป็นอุบัติเหตุ	2
ทำไมถึงเรียกสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ว่า “องค์ดำ”	3
คำต่อท้ายพระนามพระมหากษัตริย์ว่า มหาราช เริ่มมีขึ้นเมื่อใด	3
การเมืองการปกครอง	
จารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรือบีบบังคับให้รับผิด	4
ทำไมตำแหน่งวังหลังปรากฏเพียงในสมัยรัชกาลที่ 1 เท่านั้น	2
เศรษฐกิจ	
ทำไมถึงเรียกว่าเงินถุงแดง	5
ระบบบรรณาการแสดงถึงสัมพันธ์ไมตรีหรือเป็นเมืองขึ้นของประเทศจีน	4
สังคมและวัฒนธรรม	
การถวายเครื่องราชบรรณาการทำไมต้องเป็น ต้นไม้เงิน และต้นไม้ทอง	3
สังคมและวัฒนธรรม	
ทำไมถึงเรียกชาวตะวันตกว่า ฝรั่ง	3
ประเพณีลอยกระทงเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อไหร่ และที่มาจากสิ่งใด	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน (คน)
ทำไมต้องมีวัดประจำรัชกาล	3
โอ่งราชบุรีทำไมต้องเขียนลายมังกร	1
ทาสในสมัยสุโขทัยมีหรือไม่	1
ใครเป็นผู้สร้างศิลาจารึกหลักที่ 1	1
สาเหตุใดที่ทำให้เจดีย์เอียง (เกราะเกร็ด)	1
ทำไมประวัติศาสตร์ไทยถึงต้องเริ่มที่สมัยสุโขทัย	3
ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่	4
ไทยกับพม่าทำไมเป็นศัตรูกันตลอดกาล	2

จากตารางที่ 2 นักเรียนที่สนใจศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในหัวข้อพระมหากษัตริย์ คำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ สาเหตุการเสด็จสวรรคตของรัชกาลที่ 8 ถูกอลบพลพระชนม์ หรือ ปลงพระชนม์ตัวพระองค์เอง คำถามที่นักเรียนสนใจลำดับรองลงมาเป็นจำนวนเท่ากัน คือ การเสด็จสวรรคตของพระเจ้าตากสิน พระองค์ท่านถูกสำเร็จโทษ หรือเป็นเพียงกลลวงว่าสำเร็จโทษแต่มีผู้ลอบนำพระองค์เสด็จหนีไปได้ ทำไมถึงเรียกสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ว่า “องค์ดำ” คำต่อท้ายพระนามพระมหากษัตริย์ว่า มหาราช เริ่มมีขึ้นเมื่อใด คำถามที่นักเรียนสนใจน้อยคือ การเสด็จสวรรคตของพระนางเรือล่ม ว่าเป็นการกลั่นแกล้งให้เรือล่มหรือเป็นอุบัติเหตุ

ส่วนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในหัวข้อการเมืองการปกครอง คำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ จารัตนนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรือบีบบังคับให้รับผิด คำถามที่นักเรียนสนใจลำดับรองลงมา คือ ทำไมตำแหน่งวังหลังปรากฏเพียงในสมัยรัชกาลที่ 1 เท่านั้น

ส่วนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในหัวข้อเศรษฐกิจคำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือ ทำไมถึงเรียกว่าเงินถุงแดง คำถามที่นักเรียนสนใจลำดับรองลงมา คือ ระบบบรรณาการแสดงถึงสัมพันธ์ไมตรีหรือเป็นเมืองขึ้นของประเทศจีน

ส่วนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในหัวข้อสังคมและวัฒนธรรม คำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่ คำถามที่นักเรียนสนใจลำดับรองลงมาเป็นจำนวนเท่ากัน คือ การถวายเครื่องราชบรรณาการทำไมต้องเป็น ต้นไม้เงิน และต้นไม้ทอง ทำไมถึงเรียกชาวตะวันตกว่า ฝรั่งเศส ทำไมต้องมีวัดประจำรัชกาล ทำไมประวัติศาสตร์ไทยถึงต้องเริ่มที่สมัยสุโขทัย คำถามที่นักเรียนสนใจน้อยเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ประเพณีลอยกระทงเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อไหร่ และที่มาจากสิ่งใด โอ่งราชบุรีทำไมต้องเขียนลายมังกร ทาสในสมัยสุโขทัยมีหรือไม่ ใครเป็นผู้สร้างศิลาจารึกหลักที่ 1 สาเหตุใดที่ทำให้เจดีย์เอียง (เกราะเกร็ด) และไทยกับพม่าทำไมเป็นศัตรูกันตลอดกาล

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกคำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดในแต่ละหัวข้อมาจัดการเรียนการสอนได้ทั้งสิ้น 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หัวข้อพระมหากษัตริย์ ในประเด็นสาเหตุการเสด็จสวรรคตของรัชกาลที่ 8 ถูกลอบปลงพระชนม์ หรือปลงพระชนม์ตัวพระองค์เอง

- หัวข้อการเมืองการปกครอง ในประเด็นจารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรือบีบบังคับให้รับผิด

- หัวข้อเศรษฐกิจ ในประเด็นทำไมถึงเรียกว่าเงินถุงแดง

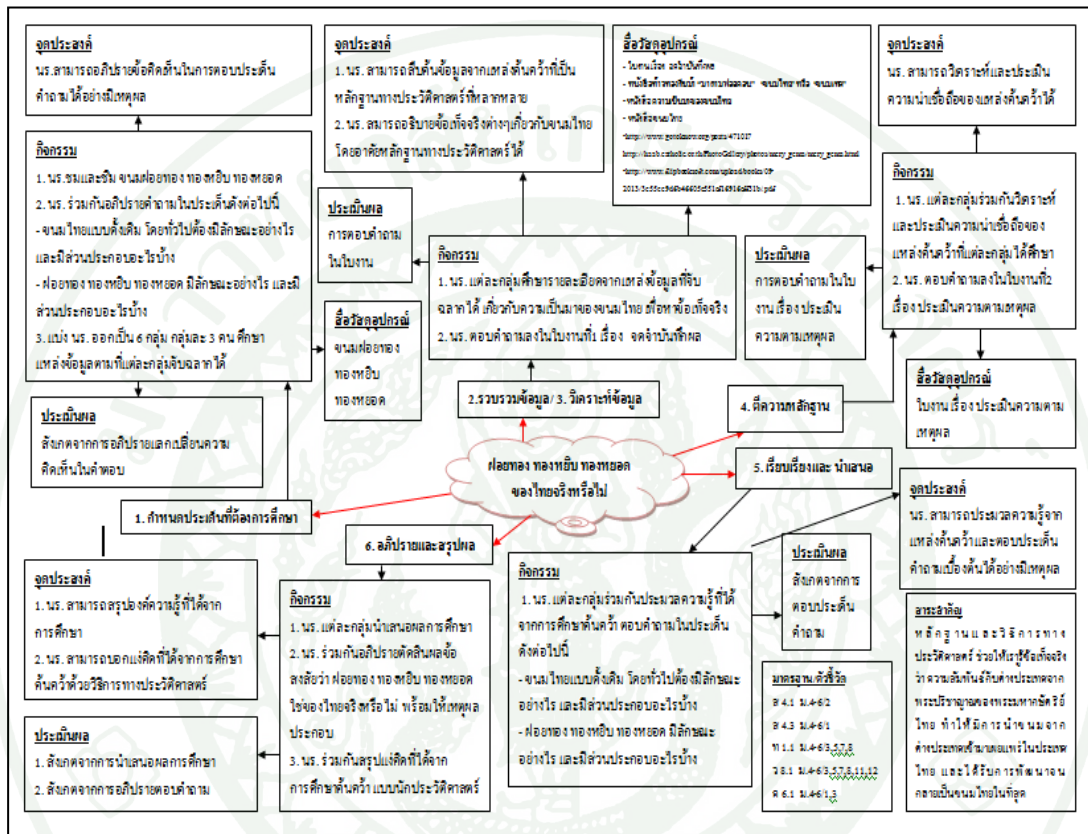
- หัวข้อสังคมและวัฒนธรรม ในประเด็นฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่

จากหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เลือกใช้การจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นฐานคิดในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้
2. ผู้วิจัยจำแนกขั้นตอนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ออกเป็น 6 ขั้นตอนได้แก่
 - กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษา
 - รวบรวมข้อมูล
 - วิเคราะห์ข้อมูล
 - ตีความหลักฐาน
 - เรียบเรียงและนำเสนอ
 - อภิปรายและสรุปผล
3. ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 6 กิจกรรมที่สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 6 ขั้นตอน
4. ผู้วิจัยตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้และสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม

5. ผู้วิจัยเลือกใช้การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับภารกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม

6. ผู้วิจัยเพิ่มหัวข้อมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและสาระสำคัญทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้

ภาพที่ 1 ภาพแผนตัวอย่างจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ฝ่ายทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่

โดยรายละเอียดของแผนจัดการเรียนรู้ของหน่วยอื่น ๆ ดูตัวอย่างที่ภาคผนวก ค

ตอนที่ 2 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้มาจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ส 33265 โครงการประวัติศาสตร์ เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมขององค์ประกอบในด้านของแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล พร้อมนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงจนเสร็จเรียบร้อย จากนั้นผู้วิจัยได้วางแผนโครงการสอนระยะยาว ซึ่งใช้ระยะเวลาในการสอนทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 โครงการสอนระยะยาว รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	จำนวนคาบ	หมายเหตุ
1 (13 พ.ย. 56)	ปฐมนิเทศ - วิธีการทางประวัติศาสตร์	1	
2-3 (20/27 พ.ย. 56)	ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่	2	ชมวีดิทัศน์ และ ทำกิจกรรม
4-5 (4/11/25 ธ.ค. 56)	ทำไมถึงเรียกเงินถุงแดง	2	ชมวีดิทัศน์ และ ทำกิจกรรม
6-8 (8/15/29 ม.ค. 56)	สาเหตุการเสด็จสวรรคตของ รัชกาลที่ 8 ถูกลอบปลงพระชนม์ หรือปลงพระชนม์พระองค์เอง	3	ชมวีดิทัศน์ และ ทำกิจกรรมโต้ว่าที่
9-11 (5/12/19 ก.พ. 56)	จารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ ยุติธรรมหรืออิตรอนสิทธิมนุษยชน	3	ชมวีดิทัศน์ และ ทำกิจกรรมหนังสือ เล่มเดียวในโลก
12 (26 ก.พ. 56)	สอบปลายภาคเรียน ภาคปลาย (ครั้งที่ 2)	1	สอบปลายภาคเรียน ภาคปลาย (ครั้งที่ 2)

สัดส่วนการประเมินผลการเรียนแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่

1. การประเมินระหว่างเรียน

- กระบวนการทำงานกลุ่มนำเสนอ อภิปราย	40%
- ผลงานกลุ่ม (ใบงาน, ชิ้นงาน)	20%
- พฤติกรรมการเรียนรายบุคคล	10%

2. การประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียน

- สอบปลายภาค 30% (ปรนัย 30 คะแนน)

ตารางที่ 4 ระดับผลการเรียนตามช่วงคะแนน 8 เกรด

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีเยี่ยม	80 – 100
3.5	ผลการเรียนดีมาก	75 – 79
3	ผลการเรียนดี	70 – 74
2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี	65 – 69
2	ผลการเรียนน่าพอใจ	60 – 64
1.5	ผลการเรียนพอใช้	55 – 59
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50 – 54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0 – 49

ตารางที่ 5 ผลการเรียนของนักเรียน ในรายวิชา ส33265 วิศวกรรมประวัติศาสตร์

ลำดับที่	การประเมินระหว่างเรียน				ช่วงคะแนน (100%)	ระดับผล การเรียน
	กระบวนการ ทำงานกลุ่ม (40%)	ผลงานกลุ่ม (20%)	พฤติกรรม การเรียนรายบุคคล (10%)	สอบปลายภาค (30%)		
1.	34	18.66	10	15	77.66	3.5
2.	36.66	19.11	9.5	24	89.27	4
3.	34.66	18.66	8.83	22	84.15	4
4.	33.33	18.66	9.16	20	81.15	4
5.	32.66	17.33	8.66	15	73.65	3
6.	32.66	17.33	8.66	19	77.65	3.5
7.	33.33	18.66	9.5	19	80.49	4
8.	28	14.22	6.33	13	61.55	2
9.	38.66	20	10	26	94.66	4
10.	38.66	20	10	27	95.66	4
11.	33.33	18.22	8.83	20	80.38	4
12.	37.33	19.55	10	23	89.88	4
13.	39.33	20	10	24	93.33	4
14.	34	16.88	8	12	70.88	3
15.	33.33	18.22	8.83	20	80.38	4
16.	37.33	19.55	10	23	89.88	4
17.	34	17.33	8.33	11	70.66	3
18.	30	15.55	7.66	26	79.21	3.5

จากตารางที่ 5 นักเรียนได้ระดับผลการเรียน 4 เป็นจำนวน 11 คน ระดับผลการเรียน 3.5 เป็นจำนวน 3 คน ระดับผลการเรียน 3 เป็นจำนวน 3 คน ระดับผลการเรียน 2 เป็นจำนวน 1 คน

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

หลังจากที่นักเรียนศึกษาจบบทเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

(N=18)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	66.67
หญิง	6	33.33
รวม	18	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 18 คน จำแนกตามเพศได้ดังนี้ เป็นชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของนักเรียนทั้งหมด และเป็นหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ข้อที่	ประเด็นวัดความพึงพอใจ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D.
		5	4	3	2	1		
1.	แจ้งวัตถุประสงค์และเนื้อหา รายวิชาตามประมวลการสอน อย่างชัดเจน	94.45%	5.55%				4.94	0.24
2.	เนื้อหาวิชามีความสำคัญและ น่าสนใจ	100%					5.00	0.00
3.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ น่าสนใจและเป็นประโยชน์	66.67%	22.23%	11.10%			4.56	0.70
4.	เปิดโอกาสให้ได้ศึกษาเรียนรู้ และทำงานร่วมกันอย่างเป็น ระบบ	94.45%	5.55%				4.94	0.24
5.	ฝึกให้รู้จักคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	88.90%	11.10%				4.89	0.32
6.	กระบวนการการเรียนการสอน กระตุ้นให้เกิดการแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม	72.22%	16.68%	11.10%			4.61	0.70
7.	แหล่งการเรียนรู้และข้อมูล มีความหลากหลาย	50%	33.32%	16.68%			4.33	0.77
8.	ได้รับความรู้ใหม่จากการศึกษา ค้นคว้า	72.22%	22.23%	5.55%			4.67	0.59
9.	แจ้งหลักเกณฑ์ในการ ประเมินผลให้ทราบก่อนเรียน	100%					5.00	0.00
10.	วิธีการประเมินผลเหมาะสมกับ เนื้อหา	83.32%	16.68%				4.83	0.38
	รวม						4.78	0.28

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน 18 คน มีความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในภาพรวมรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เนื้อหาวิชามีความสำคัญและน่าสนใจ และแจ้งหลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้ทราบก่อนเรียน (\bar{X} = 5.00) แจ้งวัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาตามประมวลการสอนอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ได้ศึกษาเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ (\bar{X} = 4.94) และฝึกให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล (\bar{X} = 4.89) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แหล่งการเรียนรู้และข้อมูลมีความหลากหลาย (\bar{X} = 4.33)

นอกจากนี้นักเรียนยังได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ว่า

1. เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
2. กระบวนการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนไม่สับสน
3. เกิดความสนุกสนานในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในเรื่องต่าง ๆ
4. เน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย
5. ทำให้รู้จักเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เกิดกระบวนการคิดและใช้ไหวพริบในการให้เหตุผล
7. ได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
8. ไม่เบื่อหน่ายในการเรียนเพราะได้เคลื่อนไหวทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ
9. ทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินความน่าเชื่อถือของ

หลักฐาน

10. เกิดความสนใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากขึ้น และอยากที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องอื่น ๆ
11. นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มากกว่าการเรียนจากเนื้อหาในหนังสือ

อีกทั้งนักเรียนได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ว่า

1. น่าจะมีการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่
2. บางกิจกรรมมีระยะเวลาในการปฏิบัติไม่เพียงพอ
3. อยากให้มีประเด็นในการศึกษาค้นคว้ามากกว่านี้

ข้อวิจารณ์

ผลการวิจัยที่ได้นำมาอภิปรายกล่าวคือ การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมีประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. ในงานวิจัยได้มีการทำแบบสอบถามความสนใจในเรื่องที่นักเรียนต้องการเรียน ซึ่งถือเป็นวิธีการที่ดีมาก ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ การที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ได้ต้องคำนึงถึงธรรมชาติของรายวิชานั้นๆ โดยงานวิจัยนี้ได้นำไปใช้กับรายวิชาโครงการประวัติศาสตร์ โดยธรรมชาติแล้วเป็นวิชาที่เปิดกว้าง ไม่กำหนดเจาะจง รวมถึงครอบคลุมสาขาวิชาทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ แกมสุข นุ่มนนท์ (2518: 34) ที่ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ประวัติศาสตร์ไม่มีคำจำกัดความตายตัว และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของสังคมมนุษย์ทุกคนรอบด้าน นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวได้นั้น ครูผู้สอนต้องเป็นครูประจำรายวิชาที่สามารถควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติตามสิ่งที่มอบหมาย

ให้ได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามกรณีสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนได้ทำแบบสอบถามความสนใจในเรื่องที่ต้องการเรียนกับนักเรียน ครูผู้สอนอาจใช้คาบเรียนปฐมนิเทศในการพูดคุย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น นำเสนอในสิ่งที่ตนเองสนใจได้

2. ผลการวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนในเกณฑ์ 4 เป็นจำนวน 11 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาในเรื่องที่ตนเองสนใจ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็น และอภิปรายกลุ่มเพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล รวมถึงนักเรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่าในการจัดการเรียนการสอนในระยะเริ่มแรกพบว่านักเรียนยังไม่เคยชินกับการทำกิจกรรมการเรียนตามขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ แต่เมื่อดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไปพบว่า นักเรียนเริ่มมีส่วนร่วมมากขึ้นและจะสนุกกับการเรียนรู้ และจากการสังเกตต่อไปพบว่า เมื่อครูให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบ นักเรียนจะเริ่มค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองโดยเริ่มต้นจากการสังเกตปัญหา การตั้งคำถาม รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วจึงสรุปเป็นองค์ความรู้ และเมื่อสังเกตต่อไปพบว่า นักเรียนจะมีวิธีการเรียนตามขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ นั้นย่อมแสดงว่า วิธีสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ทำให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนอย่างมีระบบมีขั้นตอน โดยครูเป็นเพียงที่ปรึกษา วางแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมข้อมูลให้เพียงบางส่วน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่ไม่ใช่การท่องจำเนื้อหา แต่อาศัยวิธีการ และขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการแสวงหาความรู้ และรู้จักการประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพศาล เรียนทัพ (2544: 41-43) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสอนโดยวิธีการบรรยาย เรื่องการตั้งถิ่นฐานที่มั่นคงของอาณาจักรไทย ในรายวิชา ส028 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันกำแพงเพชรพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสรุปว่าการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนนั้นทำให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์ วิจัย และการแสวงหาความรู้ และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งส่งผลให้มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับ อรรวรรณ หลอมทอง (2551: 75) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์น่ารู้ รายวิชา ส41101 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองหัวประชาสวรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์น่ารู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสามารถกล่าวได้ว่า การสอนที่ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุเนื่องมาจากการสร้างหน่วยการเรียนรู้ ที่ผ่านการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างขึ้นตามขั้นตอน อย่างเป็นระบบ วางลำดับขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและศึกษาแหล่งการเรียนรู้ตามวิธีการที่เหมาะสม ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ มีการชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมการเรียน การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยอย่างชัดเจน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ส33265 วิศวกรรม ประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์นั้น ผู้วิจัยเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้ศึกษาในเรื่องที่ตนเองสนใจ และนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้โดยคำนึงถึงทฤษฎีการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผ่านการประเมินของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ มีการแก้ไขปรับปรุง จนสมบูรณ์ จึงทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งก่อนการเรียน การสอนครูจะชี้แจงรายละเอียดในเรื่องวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาตามประมวลการสอนอย่าง ชัดเจน รวมถึงหลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้นักเรียนทราบ นอกจากนี้เป็นเพราะการสอนด้วย กระบวนการทางประวัติศาสตร์ ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยน ซึ่งกันและกัน ตลอดจนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการเรียนรู้ และเกิด ความเข้าใจ จึงเป็นแรงเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนุกกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ บัญญัติ ชำนาญกิจ (2553: 6) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ มีข้อดี คือนักเรียน ได้มีโอกาสพัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ มีแรงจูงใจที่กระหายอยากรู้ มีความสุขสนุกสนานอยากเรียน อยู่ตลอดเวลา ได้ฝึกการคิด และการลงมือทำ ทำให้ได้เรียนรู้วิธีจัดระบบความคิด และแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง อีกทั้งผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า เน้นการเรียน แบบมีส่วนร่วมของนักเรียนในการคิดที่หลากหลาย และยังส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ คิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ตามที่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 37) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า ควรจัดกิจกรรม การสอนที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจในการเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่มีความหมายและมีคุณค่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีทักษะการทำงานและกระบวนการคิด อย่างเป็นระบบ

4. สืบเนื่องมาจากการศึกษาประวัติศาสตร์ในบางเรื่องมีความละเอียดอ่อน ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการคัดกรองข้อมูลหรือหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างถี่ถ้วนให้มีความเหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน ตลอดจนการแก้ไขสภาวะของการจัดหาแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าให้มีความ หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
2. เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ห้องที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการสอนแต่เพียงผู้เดียว จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 18 คน เพื่อความสะดวกในการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจในการเรียนของนักเรียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ รายวิชา ส 33265 โครงการประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้
3. แบบประเมินผลระหว่างเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์
5. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความสนใจของนักเรียน ที่ต้องการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งสรุปข้อมูลแบบสอบถามประเด็นที่นักเรียนสนใจหรือสงสัยต้องการศึกษา
2. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างหน่วยการเรียนรู้ในรูปแบบของ Mapping Lesson Plan และทฤษฎีการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method) จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ศึกษากรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ของ Laszlo D. Miklos and Mary
3. ออกแบบสร้างหน่วยการเรียนรู้ แบบประเมินผลระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ สำหรับรายวิชา ส 33265 โครงงานประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
4. นำหน่วยการเรียนรู้ แบบประเมินผลระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา พร้อมทั้งนำมาแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่อง
5. นำหน่วยการเรียนรู้ แบบประเมินผลระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนประวัติศาสตร์ และการสอนสังคมศึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ให้มีความสอดคล้องกัน พร้อมทั้งนำมาแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่อง
6. นำหน่วยการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 18 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินผลระหว่างเรียน ซึ่งเป็นแบบประเมิน

ที่สร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์ Rubric และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พร้อมนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูล

7. กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. จากการสรุปข้อมูลแบบสอบถามความสนใจของนักเรียนตามหัวเรื่องที่กำหนด และคำถามที่นักเรียนสนใจหรือสงสัยต้องการศึกษาปรากฏว่า ผู้สอนสามารถนำคำถามที่นักเรียนสนใจมากที่สุดในแต่ละหัวข้อมาจัดการเรียนการสอนได้ทั้งสิ้น 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หัวข้อพระมหากษัตริย์ ในประเด็นสาเหตุการเสด็จสวรรคตของรัชกาลที่ 8 ถูกลอบปลงพระชนม์ หรือปลงพระชนม์ตัวพระองค์เอง

- หัวข้อการเมืองการปกครอง ในประเด็นจารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรม หรือปีบบังคับให้รับผิดชอบ

- หัวข้อเศรษฐกิจ ในประเด็นทำไมถึงเรียกว่าเงินถุงแดง

- หัวข้อสังคมและวัฒนธรรม ในประเด็นฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด ของไทยจริงหรือไม่

2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในรายวิชา ส33265 โครงการงานประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ 4 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการงานประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิดอย่างอิสระเสรี นับตั้งแต่การได้เสนอสิ่งที่สนใจที่ต้องการเรียน ได้รวบรวมความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงในสิ่งที่ตนสนใจ จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข สามารถใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ และประสบผลสำเร็จในการเรียน
2. การตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้มีความหมาย และมีคุณค่าต่อผู้เรียนนั้น ต้องสะท้อนให้ผู้เรียนรู้ว่า จะเรียนอะไร จะเรียนอย่างไร ตลอดจนนำพานักเรียนให้ไปถึงเป้าหมายได้
3. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Mapping Lesson Plan นั้น เป็นการนำทฤษฎีการสอนมาใช้เป็นฐานความคิดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนอ่านแล้วเข้าใจง่าย ตรวจสอบได้เร็ว และทำให้การวางกิจกรรม จุดประสงค์ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน
4. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Mapping Lesson Plan ในกรณี que เลือกใช้เทคนิคการสอนที่เป็นกระบวนการ ดังเช่นในงานวิจัยนี้ ที่ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นฐานความคิดในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องทำเป็นกระบวนการ จะทำเพียงขั้นใดขั้นหนึ่งไม่ได้ หรือจะทำสลับขั้นตอนก็ได้เช่นกัน จึงต้องเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 ไป ขั้นตอนที่ 2 จนจบกระบวนการในขั้นตอนที่ 5 บางขั้นตอนอาจจะทำควบคู่ไปพร้อม ๆ กันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและกระบวนการหาความรู้ นั้น ๆ
5. การประเมินผลในรูปแบบ Rubric ผู้สอนจะต้องรอบคอบในการบรรยายลักษณะระดับคุณภาพในแต่ละประเด็นที่กำหนดขึ้นอย่างครอบคลุม ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับ
6. เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ผู้สอนควรให้ใบความรู้ ใบงานกับนักเรียนเพื่อทำการศึกษาล่วงหน้า และมีเวลาในการคิดวิเคราะห์มากขึ้น
7. กิจกรรมกลุ่ม ควรจัดกลุ่มนักเรียน โดยคณะให้มีนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้ นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองออกมาช่วยเหลือกัน

8. การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงแหล่งข้อมูลที่นำมาให้นักเรียนศึกษา ทั้งในเรื่องของความหลากหลาย ตลอดจนการคัดกรองเนื้อหาของแหล่งข้อมูลให้มีความเหมาะสมกับวัยวุฒิของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำความรู้จากการเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยที่นำเอาทฤษฎีหรือหลักการสอนอื่น ๆ มาใช้เป็นฐานความคิดในการออกแบบแผนการจัดแผนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยสร้างในรูปแบบ Mapping Lesson Plan เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน
3. ควรให้ครูผู้สอนรายวิชาอื่นที่มีจุดประสงค์ในรายวิชา หรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาประวัติศาสตร์ได้ศึกษาวิจัย ทดลองใช้การสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบ และบูรณาการการเรียนการสอน
4. ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความชื่นชอบลักษณะการจัดกิจกรรมที่เน้นการพูดแสดงความคิดเห็น และอภิปรายโต้ตอบมากกว่ากิจกรรมที่เน้นการเขียน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป ครูผู้สอนควรคิดค้น และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีว่าการเขียนไม่ใช่เรื่องยาก อีกทั้งยังช่วยพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. 2544. สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2545. การคิดเชิงสังเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมิเดีย.
- จิตราภา กุณทลบุตร. 2550. การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สหธรรมิก.
- ชวาล แพรัตกุล. 2520. เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2552. 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเซอร์วิส จำกัด.
- ชาติ แจ่มนุช. 2545. สอนอย่างไรให้คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชิงวิไลรัตน์.
- เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์. 2530. การฝึกสมรรถภาพสมองเพื่อพัฒนาคุณภาพการคิด. ปรินซิเพิลการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แถมสุข นุ่มนนท์. 2526. หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ทีศนา แหมมณี และคณะ. 2544. วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- เทพปรานี ศิริวิทยารักษ์. 2532. การศึกษาปัญหาและทัศนคติต่อการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ส.605 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร. ปรินซิเพิลการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นิติกร อ่อนโยน. 2551. ผลของการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบโดยการใช้คำถามระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการคิดสังเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัญญัติ ชำนาญกิจ. 2553. “25 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.” วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ 12.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. 2551. การสอนคิดด้วยโครงงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล เรียนทัพ. 2544. ผลของการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการตั้งถิ่นฐานที่มั่นคงของอาณาจักรไทยในรายวิชา ส 028 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชนีกร หงส์พนัส. 2552. “รู้ซึ่งประวัติศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้บูรณาการระหว่างวิธีการทางประวัติศาสตร์กับการสอนคิดเชิงวิพากษ์.” วารสารครูศาสตร์.
- รุ่ง แก้วแดง. 2542. ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน จำกัด (มหาชน).
- ล้วน สายศ และ อังคณา สายยศ. 2543. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วัดปาน. 2528. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิธีสอนในวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และการใช้คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา. ปรินญาณานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. 2541. “ประวัติศาสตร์กับการศึกษา.” รวมบทความประวัติศาสตร์ 20.
- วงเดือน นาราัจจ์. 2550. ประวัติศาสตร์: วิธีการและพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วรรณิ์ แกมเกตุ. 2551. **วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และ ดารณี คำว้จันง. 2545. **สอนเด็กให้คิดเป็น**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เมธีทีปส์ จำกัด.
- สำนักงานสุวิทย์ มูลคำ. 2547. **กลยุทธ์การสอนคิดสังเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน จำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2539. **การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552. “ปฏิรูปการเรียนการสอนประวัติศาสตร์เพื่อสร้างสำนึกความเป็นไทย.” **คมชัดลึก** 2: 16.
- _____. 2553. **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสิริวรรณ ศรีพหล. 2555. **ประมวลสาระชุดวิชา สาระตะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุภัทรดิศ ดิศกุล. 2553. **ประวัติศาสตร์ศิลปะประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน จำกัด (มหาชน).
- อรรวรรณ หลอมทอง. 2551. **ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์นำรู้รายวิชา ส41101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองหัวป่าประชาสรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อารียา ศิโรตม. 2545. **ผลของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนสังคมศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Bandura, A. 1977. **A Social Learning Theory**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bloom, B. S. 1964. **Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals**. Handbook II Affective Domain. London: Longman.
- _____. 1964. **Taxonomy of Educational Objectives Handbook I: Cognitive Domind**. New York: David Mackay.
- Clark, L. H. 1973. **ZX Teaching Social Studies in Secondary School A Han Book**. New York: Macimilian Publishing.
- Edwin, F. 1967. **The New Social Studies**. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Gilbert, J. G. 1946. **A Guide to Historical Method**. New York: Fordham University Press.
- Hunkins, F. P. 1970. "The Influence of Background Knowledge on Memory for Reading Passages by Native and Nonnative Readers". **Educational Leadership** 3 (April 1970): 697-705.
- Laszlo, D. M. and O. M. Mary. 1991. **The Use of History Social Studies**. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Louis, G. 1950. **Understanding History: A Primer of Historical Method**, Alfred A. New York: Knopf.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

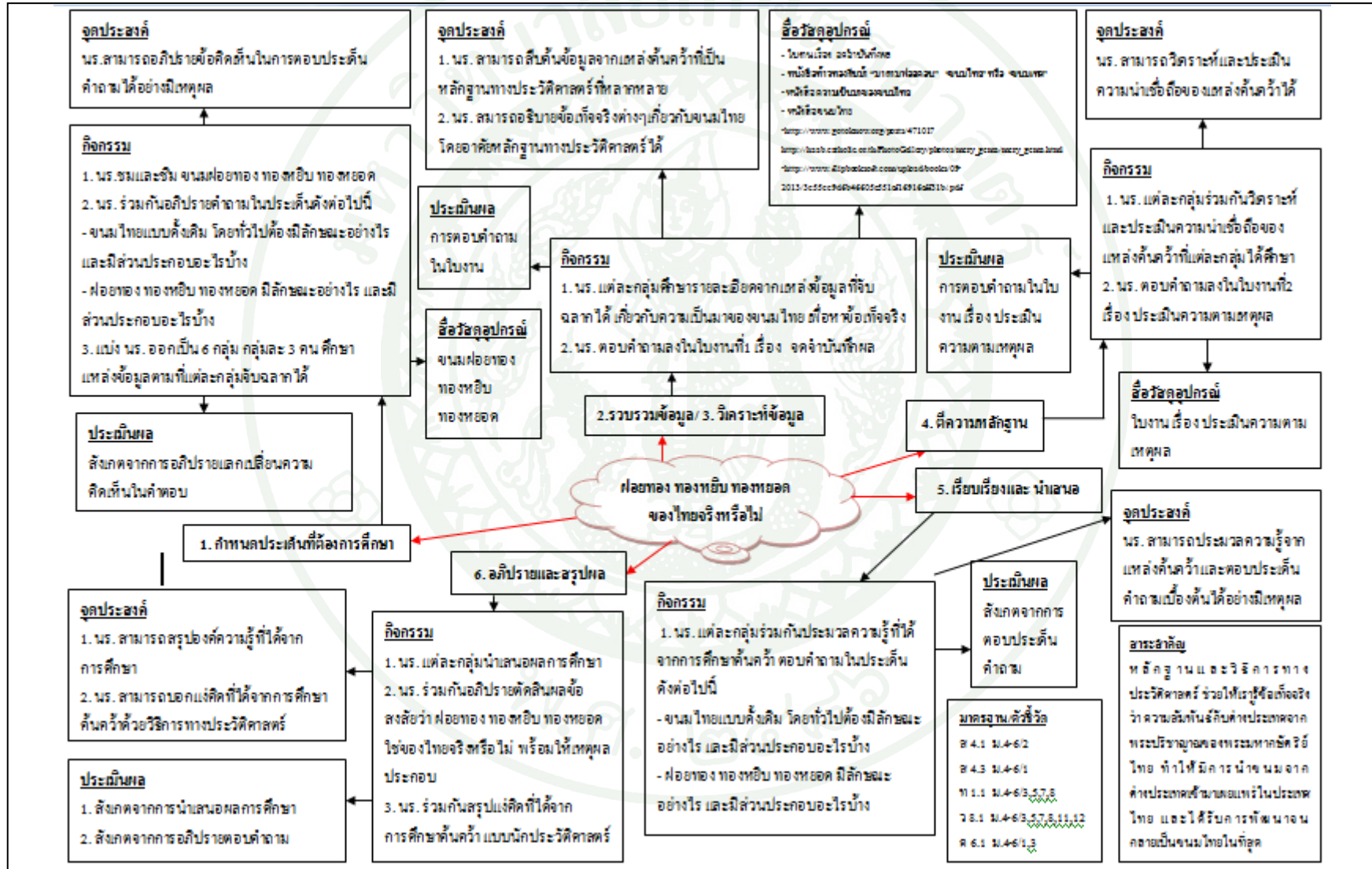
1. รองศาสตราจารย์สมจิตร วัฒนคุลัง
อาจารย์พิเศษ ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพวรรณ วงศ์ทองศรี
อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทรียา ชัดรัมย์
อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามความสนใจ รายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

สื่อที่ใช้สำหรับค้นคว้า

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขนมไทย

<http://kanomwanthai.wordpress.com>

แระกทองหยิบ ฝอยทอง....มาสยาม

http://haab.catholic.or.th/PhotoGallery/photos/mery_gema/mery_gema.html

ประวัติความเป็นมาของขนมไทย

<http://www.flipbooksoft.com/upload/books/09-2013/3c55ec9d6b46605e551ef16916eff31b/.pdf>

คันสนีย์ วีระศิลป์ชัย และ ปรามินทร์ เครือทอง. 2547. **ท้าวทองกีบม้า “มาตามฟอลคอน” “ขนมไทย” หรือ “ขนมเทศ”**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

วันชัย อิงปัญจลาภ. 2545. **ความเป็นมาของขนมไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

วรนิษฐ์ สมุทรวณิช. 2543. **ขนมไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน).

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน	สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	กระจายงานได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน	กระจายงานได้ทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความสามารถของสมาชิก	กระจายงานไม่ทั่วถึง
3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย ตามระยะเวลาที่กำหนด	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่ากำหนดมาก
4. ปฏิบัติงานด้วย	ความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ความกระตือรือร้นเอาใจใสน้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน
5. การประเมินและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตามตรวจสอบและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วม ปรึกษาหารือแต่ไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือและไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2.	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ				
3.	การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4.	การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น				
5.	การประเมินและปรับปรุงผลงาน				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

12 - 15 = ดี

8 - 11 = พอใช้

5 - 7 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องของ	ครอบคลุมประเด็น มีรายละเอียดถูกต้อง ให้เหตุผลประกอบ ชัดเจน	ครอบคลุมประเด็น ขาดรายละเอียด ในประเด็นปลีกย่อย ให้เหตุผลประกอบ น้อย	ไม่ครอบคลุมประเด็น มีรายละเอียดน้อย ไม่มีการให้เหตุผล ประกอบ
2. การลำดับใจความ	ใจความชัดเจน ลำดับเหตุการณ์ได้ อย่างต่อเนื่อง สมบูรณ์	ใจความชัดเจน แต่ลำดับเหตุการณ์ ไม่ต่อเนื่อง	ใจความไม่ชัดเจน
3. การสรุปเป็น องค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ถูกต้องและครอบคลุม เนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ ไม่ได้ ต้องให้ ความช่วยเหลือมาก
4. การวิเคราะห์ แหล่งข้อมูล	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ของแหล่งความรู้ และ เนื้อหาสาระได้อย่างมี เหตุผล	วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือของแหล่ง ความรู้ และเนื้อหา สาระได้ แต่ขาด ความสมเหตุสมผล ไปบ้าง	วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือของแหล่ง ความรู้ และเนื้อหา สาระไม่ค่อยได้ มีความสมเหตุ สมผลน้อย

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	ความถูกต้องของเนื้อหา				
2.	การลำดับใจความ				
3.	การสรุปเป็นองค์ความรู้				
4.	การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

10 - 12 = ดี

7 - 9 = พอใช้

4 - 6 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับ		
	3	2	1
1. การเข้าเรียน	เข้าเรียนตรงเวลา ทุกครั้ง	เข้าเรียนช้ากว่า กำหนด เวลาเล็กน้อย	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ขาดเรียนบ่อย
2. ความตั้งใจเรียน	มีสมาธิในการเรียน อย่างสม่ำเสมอ แสดงความสนใจ ไม่รบกวนผู้อื่น	มีสมาธิในการเรียน ไม่สม่ำเสมอ แสดงความสนใจและ รบกวนผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่มีสมาธิในการเรียน ชอบรบกวนผู้อื่น
3. ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน มีสัมมาคารวะ	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน	ไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบข้อตกลง ในการเรียน
4. การมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วมใน การอภิปราย อย่างสม่ำเสมอ ตรงประเด็น มีรายละเอียดสนับสนุน อย่างชัดเจน สมเหตุ สมผล	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง ไม่สม่ำเสมอ ข้อมูลผิด บ้าง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อย	ไม่กระตือรือร้น และ ไม่มีส่วนร่วม ในการอภิปราย
5. ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น โดยปราศจาก อคติ	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น แต่ยังมีอคติ บ้าง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การเข้าเรียน			ความตั้งใจเรียน			ระเบียบวินัย			การมีส่วนร่วมในการอภิปราย			ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1																	15
2																	
3																	
4																	
5																	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

12 - 15 = ดี

8 - 11 = พอใช้

5 - 7 = ต้องปรับปรุง

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
 ใบบงานประกอบการเรียน วิชา โครงการประวัติศาสตร์ (ส33165)
 เรื่อง ทำไมถึงเรียกเงินถุงแดง

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556

ใบบงานที่ 1 จดจำบันทึกผล

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาว่า มาจากแหล่งใด และบุคคลใด เป็นผู้เขียนขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน นักเรียนได้รับความรู้อะไรเกี่ยวกับเงินถุงแดงบ้าง (ตอบแยกเป็นประเด็น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงบอกข้อคิดจากเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
 ใบบงานประกอบการเรียน วิชา โครงการประวัติศาสตร์ (ส33265)
 เรื่อง ทำไมถึงเรียกเงินทองแดง

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556

ใบบงานที่ 2 ประเมินความตามเหตุผล

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากแหล่งความรู้ข้างต้น ที่นักเรียนได้ศึกษามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด
 (จงพิจารณาแยกเป็นประเด็น)

- แหล่งที่มา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- เนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สื่อที่ใช้สำหรับค้นคว้า

วีดิทัศน์ เรื่อง เศรษฐกิจสยาม ตอน เงินถุงแดง

<http://www.youtube.com/watch?v=sEOcsxX83zs>

ศาลาเครื่องราชอิสริยยศ (เงินถุงแดง)

<http://emuseum.treasury.go.th/article/376-thungdaeng.html>

คลังหลวง หัวใจของชาติ

http://www.klangluang.com/th/index.php?option=com_content&task=view&id=444&Itemid=335

เงินถุงแดง-พิพิธภัณฑ์ศาลไทยและหอจดหมายเหตุ

<http://www.museum.coj.go.th/malao/thungdang.pdf>

เงินถุงแดง

<http://www.infoforthai.com/forum/index.php?topic=1618.0;wap2>

พระอาจารย์สุดีใจ ทันทมน. 2551. **คลังหลวงแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: ศิลป์สยาม
บรรจุภัณฑ์และการพิมพ์.

นวรรตน์ เลชะกุล. 2542. **เบี้ย บาท ษาปณ์ แบงค์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารคดี ในนาม
บริษัท วิริยะธุรกิจ จำกัด.

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับ		
	3	2	1
1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน	สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	กระจายงานได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน	กระจายงานได้ทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความสามารถของสมาชิก	กระจายงานไม่ทั่วถึง
3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้รับมอบหมายตามระยะเวลาที่กำหนด	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่ากำหนดมาก
4. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใสน้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน
5. การประเมินและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตามตรวจสอบและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือแต่ไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือและไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2.	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ				
3.	การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4.	การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น				
5.	การประเมินและปรับปรุงผลงาน				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

12 - 15 = ดี

8 - 11 = พอใช้

5 - 7 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องของ	ครอบคลุมประเด็น มีรายละเอียดถูกต้อง ให้เหตุผลประกอบ ชัดเจน	ครอบคลุมประเด็น ขาดรายละเอียด ในประเด็นปลีกย่อย ให้เหตุผลประกอบ น้อย	ไม่ครอบคลุม ประเด็น มีรายละเอียดน้อย ไม่มีการให้เหตุผล ประกอบ
2. การลำดับใจความ	ใจความชัดเจน ลำดับเหตุการณ์ได้ อย่างต่อเนื่อง สมบูรณ์	ใจความชัดเจน แต่ลำดับเหตุการณ์ ไม่ต่อเนื่อง	ใจความไม่ชัดเจน
3. การสรุปเป็น องค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ถูกต้องและครอบคลุม เนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ ไม่ได้ ต้องให้ ความช่วยเหลือดีมาก
4. การวิเคราะห์ แหล่งข้อมูล	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ของแหล่งความรู้ และ เนื้อหาสาระได้อย่างมี เหตุผล	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ของแหล่งความรู้ และ เนื้อหาสาระได้ แต่ขาด ความสมเหตุสมผล ไปบ้าง	วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือของแหล่ง ความรู้ และเนื้อหา สาระไม่ค่อยได้ มีความสมเหตุ สมผลน้อย

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	ความถูกต้องของเนื้อหา				
2.	การลำดับใจความ				
3.	การสรุปเป็นองค์ความรู้				
4.	การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

10 - 12 = ดี

7 - 9 = พอใช้

4 - 6 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. การเข้าเรียน	เข้าเรียนตรงเวลา ทุกครั้ง	เข้าเรียนช้ากว่า กำหนด เวลาเล็กน้อย	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ขาดเรียนบ่อย
2. ความตั้งใจเรียน	มีสมาธิในการเรียน อย่างสม่ำเสมอ แสดงความสนใจ ไม่รบกวนผู้อื่น	มีสมาธิในการเรียน ไม่สม่ำเสมอ แสดงความสนใจและ รบกวนผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่มีสมาธิในการเรียน ชอบรบกวนผู้อื่น
3. ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน มีสัมมาคาราวะ	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน	ไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบข้อตกลง ในการเรียน
4. การมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง สม่ำเสมอ ตรงประเด็น มีรายละเอียดสนับสนุน อย่างชัดเจน สมเหตุสมผล	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง ไม่สม่ำเสมอ ข้อมูลผิด บ้าง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อย	ไม่กระตือรือร้น และ ไม่มีส่วนร่วมใน การอภิปราย
5. ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น โดยปราศจาก อคติ	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น แต่ยังมีอคติ บ้าง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

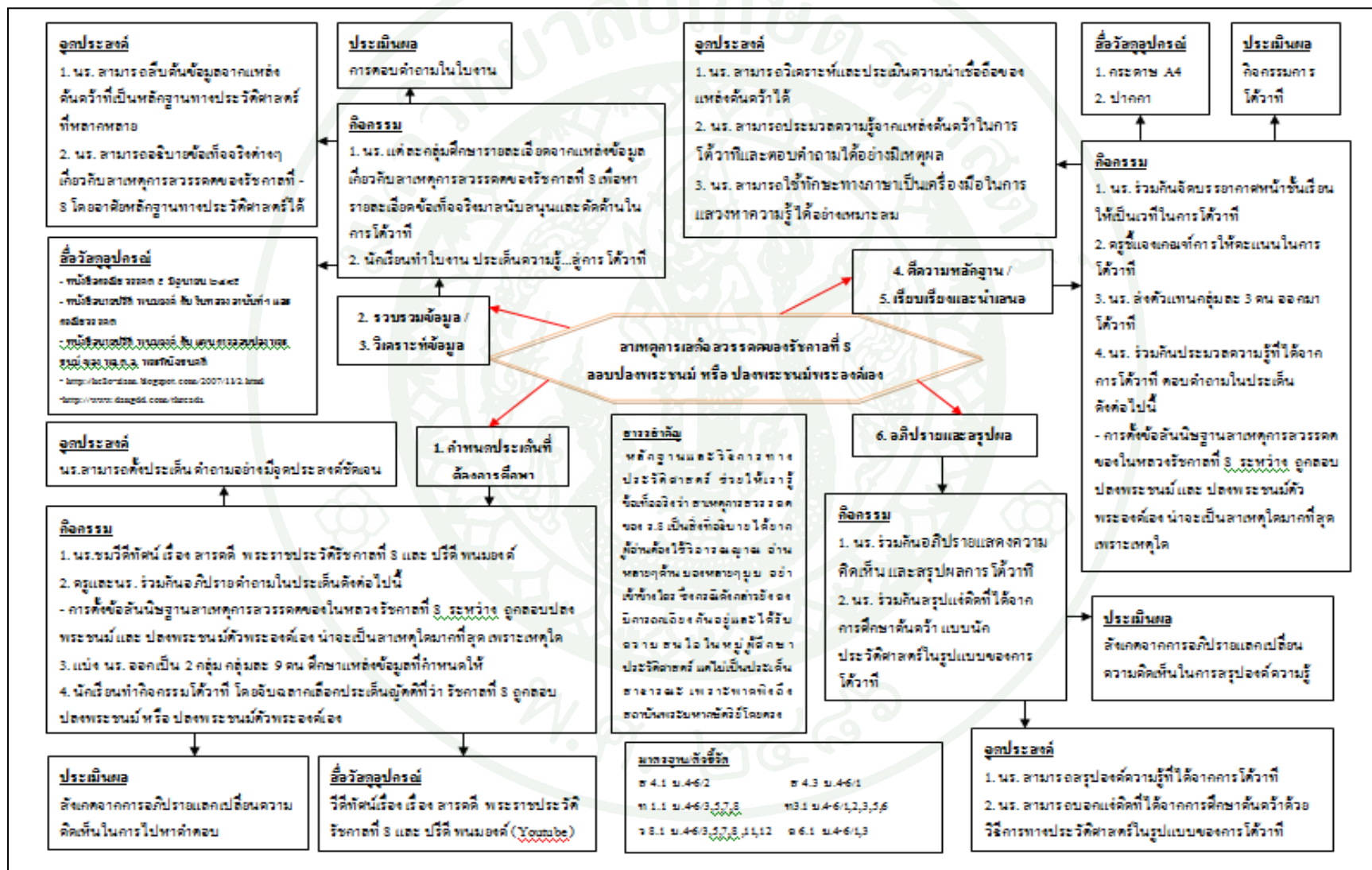
เกณฑ์การให้คะแนน 3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การเข้าเรียน			ความตั้งใจเรียน			ระเบียบวินัย			การมีส่วนร่วมในการอภิปราย			ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

- 12 - 15 = ดี
- 8 - 11 = พอใช้
- 5 - 7 = ต้องปรับปรุง

สื่อที่ใช้สำหรับค้นคว้า

วิดีโอเรื่อง สารคดี พระราชประวัติ รัชกาลที่ 8
<http://www.youtube.com/watch?v=TjQ2i2uFYnc>

วิดีโอเรื่อง สารคดี "ปรีดี พนมยงค์"
<http://www.youtube.com/watch?v=bTe9bUY8jic>

ในโอกาสครบรอบ 64 ปี : กรณีสวรรคต 9 มิถุนายน 2489
<http://www.dangdd.com/threads>.

ปริศนากรณีสวรรคต: ในหลวงอานันท์ยังพระองค์เอง หรือ ถูกผู้อื่นยิง (สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล)
<http://hello-siam.blogspot.com/2007/11/2.html>

สรรใจ แสงวิเชียร และ วิมลพรรณ ปีตวัชชัย. 2532. **กรณีสวรรคต 9 มิถุนายน 2489**.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักหอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

สุพจน์ ตานตระกูล. 2541. **นายปรีดี พนมยงค์ กับในหลวงอานันท์ฯ และกรณีสวรรคต**.
 กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาศาสตร์สังคม (ประเทศไทย).

_____. 2543. **นายปรีดี พนมยงค์ กับแผนการลอบปลงพระชนม์ ของ พล.ต.อ. พระพิณิจชนคดี**.
 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาศาสตร์สังคม (ประเทศไทย).

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. เนื้อหาสาระ	มีรายละเอียดครบถ้วน ถูกต้อง ให้เหตุผล ประกอบชัดเจน	มีรายละเอียดครบถ้วน ถูกต้อง ให้เหตุผล ประกอบน้อย	มีรายละเอียดน้อย ไม่มีการให้เหตุผล ประกอบ
2. การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลของ แหล่งความรู้ทั้ง 5 แหล่ง ได้อย่างมีเหตุผล ครอบคลุมประเด็น ในการโต้แย้ง	วิเคราะห์ข้อมูลของ แหล่งความรู้ทั้ง 5 แหล่งครอบคลุม ประเด็น ในการโต้แย้งที่ แต่ขาด ความสมเหตุสมผล ไปบ้าง	วิเคราะห์ข้อมูลของ แหล่งความรู้ทั้ง 5 แหล่ง ไม่ครอบคลุมประเด็น ในการโต้แย้งที่ มีความสมเหตุ สมผลน้อย
3. การสรุปใจ ความสำคัญ	สรุปใจความสำคัญได้ ถูกต้อง ชัดเจน ลำดับเหตุการณ์ได้ อย่างต่อเนื่อง สมบูรณ์	สรุปใจความสำคัญได้ ถูกต้อง ชัดเจน แต่ลำดับเหตุการณ์ ไม่ต่อเนื่อง	สรุปใจความสำคัญ ไม่ชัดเจน ต้องให้ ความช่วยเหลือ อย่างมาก

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	เนื้อหาสาระ				
2.	การวิเคราะห์ข้อมูล				
3.	การสรุปใจความสำคัญ				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

7 - 9 = ดี

5 - 6 = พอใช้

3 - 4 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการโต้วาที

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. วิธีการนำเสนอ	นำเสนอได้ตรงประเด็นหรือสถิติที่กำหนด มีลำดับขั้นตอนน่าสนใจ	นำเสนอได้ตรงประเด็นหรือสถิติที่กำหนด มีลำดับขั้นตอน แต่ยังไม่น่าสนใจ	นำเสนอไม่ตรงประเด็น วกวนในลำดับขั้นตอน
2. การใช้ภาษา	สื่อความหมายเข้าใจ ใช้ถ้อยคำสำเนียง ออกเสียงอักขระ ควบกล้ำชัดเจน มีศิลปะในการพูด โน้มน้าวจิตใจผู้ฟัง	สื่อความหมายเข้าใจ ใช้ถ้อยคำสำเนียง ออกเสียงอักขระ ควบกล้ำชัดเจน	สื่อความหมายไม่ค่อยเข้าใจ ออกเสียงอักขระ ควบกล้ำไม่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
3. การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานสนับสนุนสถิติ หลักการประเด็นฝ่ายตรงข้ามได้ดี	วิเคราะห์ข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานสนับสนุนสถิติน้อย	วิเคราะห์ข้อเท็จจริงยังไม่สมเหตุสมผล ไม่มีหลักฐานสนับสนุนสถิติ
4. ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน	ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้ เนื้อหาสาระในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลครบถ้วน เป็นที่ยอมรับของผู้ฟัง	ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้ เนื้อหาสาระในประเด็นต่าง ๆ ได้ แต่มีความสมเหตุสมผลน้อย	ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้ เนื้อหาสาระในประเด็นต่าง ๆ ไม่สมเหตุสมผล
5. การรักษาเวลา	รักษาเวลาในการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม	ใช้เวลาในการอภิปรายเกินกว่าที่กำหนดไว้ 3 นาที	ใช้เวลาในการอภิปรายเกินกว่าที่กำหนดไว้ 5 นาที

แบบประเมินการได้วาที

ประเด็น

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	วิธีการนำเสนอ				
2.	การใช้ภาษา				
3.	การวิเคราะห์ข้อมูล				
4.	ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน				
5.	การรักษาเวลา				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

- 12 - 15 = ดี
8 - 11 = พอใช้
5 - 7 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. การเข้าเรียน	เข้าเรียนตรงเวลา ทุกครั้ง	เข้าเรียนช้ากว่า กำหนดเวลาเล็กน้อย	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ขาดเรียนบ่อย
2. ความตั้งใจเรียน	มีสมาธิในการเรียน อย่างสม่ำเสมอ แสดงความสนใจ ไม่รบกวนผู้อื่น	มีสมาธิในการเรียน ไม่สม่ำเสมอ แสดง ความสนใจและ รบกวนผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่มีสมาธิใน การเรียน ชอบรบกวนผู้อื่น
3. ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน มีสัมมาคารวะ	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน	ไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อตกลงใน การเรียน
4. การมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง สม่ำเสมอ ตรงประเด็น มีรายละเอียดสนับสนุน อย่างชัดเจน สมเหตุ สมผล	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง ไม่สม่ำเสมอ ข้อมูลผิด บ้าง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อย	ไม่กระตือรือร้น และไม่มีส่วนร่วม ในการอภิปราย
5. ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น โดยปราศจาก อคติ	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น แต่ยังมีอคติ บ้าง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

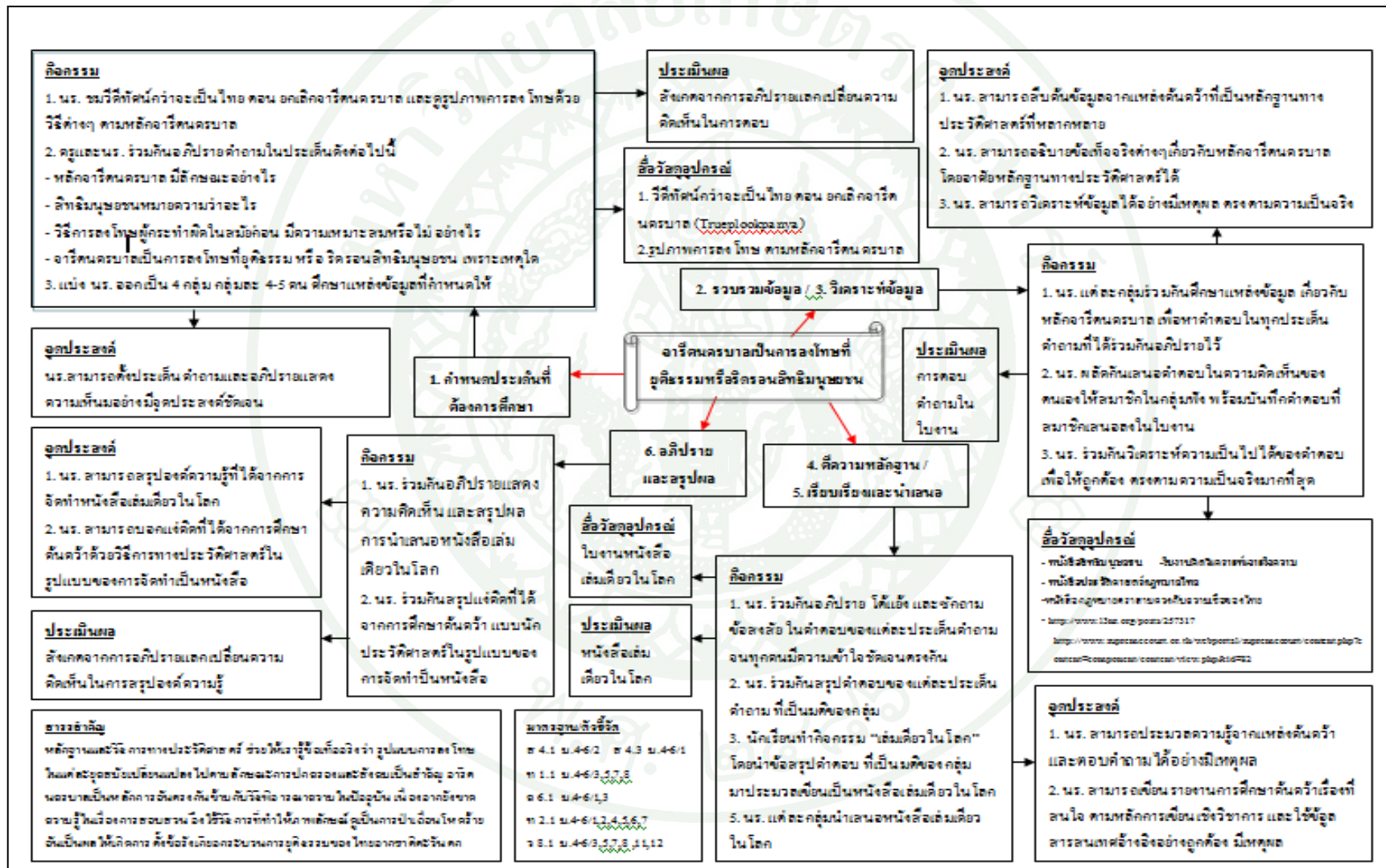
เกณฑ์การให้คะแนน 3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การเข้าเรียน			ความตั้งใจเรียน			ระเบียบวินัย			การมีส่วนร่วมในการอภิปราย			ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

- 12 - 15 = ดี
- 8 - 11 = พอใช้
- 5 - 7 = ต้องปรับปรุง

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
 ใบบงานประกอบการเรียน วิชา โครงงานประวัติศาสตร์ (ส 33265)
 เรื่อง จารัตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรืออิตรอนสิทธิมนุษยชน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556

ใบบงาน คิตวิเคราะห์เจาะใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูล เกี่ยวกับหลักจารัตนครบาล และบันทึกคำตอบในประเด็น
 คำถามต่อไปนี้

1. หลักจารัตนครบาล มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิทธิมนุษยชนหมายความว่าอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. วิธีการลงโทษผู้กระทำผิดในสมัยก่อน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. จารีตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรม หรือ ริดรอนสิทธิมนุษยชน เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ใบงานประกอบการเรียน วิชา โครงการประวัติศาสตร์ (ส 33265)
เรื่อง จารัตนครบาลเป็นการลงโทษที่ยุติธรรมหรืออิตรอนลธิทิมมนุษยชน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556

ใบงาน หนังสือเล่มเดียวในโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อสรุปคำตอบในแต่ละประเด็นคำถามที่เป็นมติของกลุ่ม มาประมวล ร้อยเรียง ออกแบบ จัดทำหนังสือเล่มเดียวในโลก โดยกำหนดให้หนังสือมีขนาดเท่ากับ กระดาษ A4 พับครึ่ง

เกณฑ์การประเมิน

1. เนื้อหาสาระครบถ้วน ครอบคลุมประเด็น
2. การจัดระบบการเขียน (คำนำ สารบัญ เนื้อหา บทสรุป และบรรณานุกรม) อย่างชัดเจน
3. รูปแบบชิ้นงาน
4. ระบุแหล่งอ้างอิง

สื่อที่ใช้สำหรับค้นคว้า

วิถีทัศน์กว่าจะเป็นไทย ตอน ยกเลิกจารีตนครบาล

http://www.truelookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/24691-036634/

จารีตนครบาล เครื่องประหารสิทธิมนุษยชน

<http://www.l3nr.org/posts/257317>

วิกฤติการทางการศาลก่อนการปฏิรูประบบกฎหมายและการศาล ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

<http://www.supremecourt.or.th/webportal/supremecourt/content.php?content=component/content/view.php&id=82>

การใช้จารีตนครบาลสอบสวนโจรผู้ร้าย

<http://social.obec.go.th/library/document/curriculum/2/2/2.9.pdf>

อุดมศักดิ์ สนิธิพงษ์. 2550. สิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

แสวง บุญเฉลิมวิภาค. 2545. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. กรุงเทพมหานคร: เมืองโบราณ.

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. 2543. กฎหมายตราสามดวงกับความเชื่อของไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

เกณฑ์การให้คะแนนหนังสือเล่มเดียวในโลก

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับ		
	3	2	1
1. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาถูกต้อง รายละเอียดชัดเจน ทุกประเด็นคำถาม มีสาระสำคัญ ครบถ้วน มีแนวคิด ที่น่าสนใจ	เนื้อหาถูกต้อง ให้ รายละเอียดชัดเจน ในบางประเด็นคำถาม	เนื้อหาไม่ค่อยตรง ประเด็นคำถาม ให้รายละเอียด ยังไม่ชัดเจน
2. การจัดระบบ การเขียน	มีการจัดระบบ การเขียนเป็นขั้นตอน (คำนำ สารบัญ เนื้อหา บทสรุป และ บรรณานุกรม) การลำดับเรื่องราว เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพภาษา ที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ง่าย	มีการจัดระบบ การเขียนเป็นขั้นตอน (คำนำ สารบัญ เนื้อหา บทสรุป และ บรรณานุกรม) การลำดับเรื่องราวได้ ค่อนข้างเหมาะสม	ไม่มีการจัดระบบ การเขียนที่ถูกต้อง ลำดับเรื่องราว ไม่ชัดเจน ภาษาที่ใช้ ทำให้ผู้อ่านเกิด ความสับสน
3. รูปแบบชิ้นงาน	รูปแบบชิ้นงาน ถูกต้องตามที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์ น่าสนใจ	รูปแบบชิ้นงาน ถูกต้องตามที่กำหนด	รูปแบบชิ้นงาน ไม่ถูกต้องตามที่กำหนด
4. แหล่งอ้างอิง	ระบุแหล่งอ้างอิงได้ ครบถ้วน สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระ	ระบุแหล่งอ้างอิง ไม่ครบถ้วน	ไม่มีการระบุแหล่ง อ้างอิง

แบบประเมินหนังสือเล่มเดียวในโลก

กลุ่มที่

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	เนื้อหาสาระ				
2.	การจัดระบบการเขียน				
3.	รูปแบบชิ้นงาน				
4.	แหล่งอ้างอิง				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

- 10 - 12 = ดี
7 - 9 = พอใช้
4 - 6 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน	สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	กระจายงานได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน	กระจายงานได้ทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความสามารถของสมาชิก	กระจายงานไม่ทั่วถึง
3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย ตามระยะเวลาที่กำหนด	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่ากำหนดมาก
4. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใสน้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน
5. การประเมินและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือแต่ไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน	สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือและไม่ช่วยปรับปรุงผลงาน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1.	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2.	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ				
3.	การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4.	การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น				
5.	การประเมินและปรับปรุงผลงาน				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

12 - 15 = ดี

8 - 11 = พอใช้

5 - 7 = ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ		
	3	2	1
1. การเข้าเรียน	เข้าเรียนตรงเวลา ทุกครั้ง	เข้าเรียนช้ากว่า กำหนดเวลาเล็กน้อย	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ขาดเรียนบ่อย
2. ความตั้งใจเรียน	มีสมาธิในการเรียน อย่างสม่ำเสมอ แสดงความสนใจ ไม่รบกวนผู้อื่น	มีสมาธิในการเรียน ไม่สม่ำเสมอ แสดงความสนใจและ รบกวนผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่มีสมาธิในการเรียน ชอบรบกวนผู้อื่น
3. ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน มีสัมมาคารวะ	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงในการเรียน	ไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบข้อตกลง ในการเรียน
4. การมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง สม่ำเสมอ ตรงประเด็น มีรายละเอียดสนับสนุน อย่างชัดเจน สมเหตุสมผล	มีส่วนร่วมใน การอภิปรายอย่าง ไม่สม่ำเสมอ ข้อมูลผิด บ้าง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อย	ไม่กระตือรือร้น และ ไม่มีส่วนร่วมใน การอภิปราย
5. ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น โดยปราศจาก อคติ	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น แต่ยังมีอคติ บ้าง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ กับผู้อื่น

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

เกณฑ์การให้คะแนน

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การเข้าเรียน			ความตั้งใจเรียน			ระเบียบวินัย			การมีส่วนร่วมในการอภิปราย			ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			รวม	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		15
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

12 - 15 = ดี

8 - 11 = พอใช้

5 - 7 = ต้องปรับปรุง

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ข้อสอบเทอมปลาย (ครั้งที่2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชา โครงงานประวัติศาสตร์ (ส33265)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องที่สุด (ความจำ)
 - ก. กระบวนการใช้เหตุผลในการวิจารณ์ประวัติศาสตร์
 - ข. กระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงในอดีตจากหลักฐานร่องรอยที่เหลืออยู่
 - ค. กระบวนการรวบรวมข้อมูลจากคำบอกเล่า แล้วนำมาพิจารณาก่อนตัดสินใจ
 - ง. กระบวนการสืบค้นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนตำราทางประวัติศาสตร์
2. การศึกษาประวัติศาสตร์อย่างถูกต้องมีระบบ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ศึกษาอย่างไร
 - ก. มีความรอบรู้กว้างขวาง (ความเข้าใจ)
 - ข. จัดจำเหตุการณ์สำคัญได้แม่นยำ
 - ค. วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล
 - ง. ทำนายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้
3. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักเรียน นักเรียนควรดำเนินการตามขั้นตอนอย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. รวบรวมและคัดเลือกหลักฐาน, ตีความ, สรุป, นำเสนอข้อมูล
 - ข. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา, วิเคราะห์ข้อมูล, จัดลำดับความสัมพันธ์, นำเสนอข้อมูล
 - ค. รวบรวมหลักฐาน, วิเคราะห์และประเมินคุณค่าของหลักฐาน, ตีความ, นำเสนอข้อมูล
 - ง. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา, รวบรวมและคัดเลือกหลักฐาน, การวิเคราะห์, ตีความ, นำเสนอข้อมูล
4. ขุนพลและนักรบ เขียนรายงานทางประวัติศาสตร์ในเรื่องเดียวกัน แต่ผลงานของขุนพล มีความน่าเชื่อถือกว่าผลงานของนักรบ นักเรียนคิดว่าสาเหตุน่าจะมาจากขั้นตอนใด (วิเคราะห์)
 - ก. การตรวจสอบข้อมูล
 - ข. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - ค. การใช้ถ้อยคำสำนวน
 - ง. การรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง ควรมีลักษณะใด (สังเคราะห์)
 - ก. วิเคราะห์หรือตีความหลักฐานที่หลากหลายให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน
 - ข. วิเคราะห์หรือตีความหลักฐานเพียงอย่างเดียวที่คิดว่าดีที่สุด
 - ค. วิเคราะห์หรือตีความหลักฐานโดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว
 - ง. วิเคราะห์หรือตีความหลักฐานโดยอาศัยความรู้เท่านั้น

คำชี้แจง จากการนำเสนอข้อมูลต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 6

แนวคิดที่เชื่อว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่บริเวณตอนใต้ของจีนนั้นน่าเชื่อถือ เนื่องจากพบผู้คนที่ย้ายอยู่ทางตอนใต้ของจีนจำนวนมาก มีภาษาและวัฒนธรรมคล้ายกับคนไทย รวมทั้งพบหลักฐานของจีนที่กล่าวถึงคนไทย โดยจีนเรียกคนไทยว่า “เตียนเย่ว” หรือ “ผู้ซี้ซ้าง” ซึ่งอยู่ในมณฑลยูนนานทางใต้ของจีน อีกทั้งยังมีบุคคล ที่เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันได้แก่ ยอร์ช เซเดส์ และ จิตร ภูมิศักดิ์ อีกด้วย

6. จากบทความข้างต้น เป็นลักษณะของการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด (ประเมินค่า)
 - ก. ถูกต้อง เพราะนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นได้อย่างรอบด้านทั้งของคนจีนและคนไทย
 - ข. ถูกต้อง เพราะสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลายและแตกต่างกัน
 - ค. ไม่ถูกต้อง เพราะขาดการอธิบายรายละเอียดอย่างสมเหตุสมผล ไม่ประมวลความคิดเห็นให้เป็นข้อสรุป
 - ง. ไม่ถูกต้อง เพราะไม่เรียบเรียงข้อมูลตามลำดับเหตุการณ์ แสดงความคิดเห็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่

7. การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในรัชสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับชนมไทย **มากที่สุด** (ความจำ)
 - ก. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 - ข. สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง
 - ค. สมเด็จพระเอกาทศรถ
 - ง. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

8. จุดมุ่งหมายใดที่ได้จากการศึกษาความรู้ในเรื่องของขนมทองหยิบ ทองหยอด และฝอยทอง (ความเข้าใจ)
- ก. สานต่อขนมไทยพื้นบ้านจากกระแสการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก
 - ข. การดัดแปลงขนมไทย เพื่อต่อยอดและขยายผลต่อไปในอนาคต
 - ค. อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อพัฒนาการของขนมไทย
 - ง. ความสำคัญ และการร่วมกันอนุรักษ์ขนมไทยไว้ไม่ให้สูญหาย
9. หากนักเรียนต้องการทราบว่า ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง เป็นขนมไทยแท้หรือไม่ นักเรียนต้องเริ่มศึกษาข้อมูลประเภทใดก่อนเป็นอันดับแรก (นำไปใช้)
- ก. วิธีทำขนมไทย
 - ข. ลักษณะของขนมไทย
 - ค. ขนมไทยที่ใช้ในประเพณีสำคัญ
 - ง. การแบ่งประเภทของขนมไทย
10. ข้อมูลจากหนังสือเล่มใดต่อไปนี้จะช่วยนักเรียนให้ได้รับสาระความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของขนมทองหยิบ ทองหยอด และฝอยทอง (วิเคราะห์)
- ก. อาหารว่างตำรับไทยโบราณ
 - ข. บทพระราชนิพนธ์กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
 - ค. ย้อนรอยขนมไทย หวานจับใจไม่รู้ลืม
 - ง. หลักสูตรการทำขนมมงคล 9 อย่าง
11. ข้อใดมีความสำคัญ **น้อยที่สุด** ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขนมไทยในสมัยโบราณ (สังเคราะห์)
- ก. วัตถุประสงค์ที่ใช้ทำขนมไทยในยุคแรก
 - ข. ประโยชน์ของการรับประทานขนมไทย
 - ค. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-โปรตุเกส
 - ง. การแบ่งประเภทของขนมไทย
12. “ในปัจจุบันยากนักที่จะแยกออกว่า ขนมใดคือขนมไทยแท้” จากข้อความดังกล่าวให้นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด (ประเมินค่า)
- ก. เห็นด้วย เพราะวัฒนธรรมด้านอาหารของต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลกับอาหารไทยมากขึ้น
 - ข. เห็นด้วย เพราะวัสดุอุปกรณ์และกรรมวิธีในการทำขนมไทยมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะคนไทยส่วนใหญ่คุ้นเคยกับรสชาติและหน้าตาของขนมไทยแท้ที่อยู่แล้ว
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะวัตถุประสงค์ในการทำขนมไทยมีลักษณะเฉพาะ แตกต่างจากขนมไทยที่ดัดแปลงขึ้นใหม่

13. เงินถุงแดงเป็นประโยชน์อย่างใหญ่หลวงในการนำมา “ไถ่บ้านไถ่เมือง” หากต้องการทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว ควรศึกษาเรื่องราวของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด (ความจำ)
- พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
14. การศึกษาที่มาของ “เงินถุงแดง” สะท้อนแนวคิดหลากหลายด้าน **ยกเว้น** ข้อใด (ความเข้าใจ)
- การดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท
 - ถุงผ้าสีแดงสามารถขับไล่ภัยอันตรายและสิ่งชั่วร้ายได้
 - การออมเป็นประโยชน์ในด้านความมั่นคงในการดำเนินชีวิต
 - วิสัยทัศน์ของพระมหากษัตริย์ทำให้รักษาอธิปไตยของชาติไว้ได้
15. การค้นคว้าข้อมูลในเรื่องใด จะเป็นประโยชน์ต่อการตอบข้อสงสัยของนักเรียนที่ว่า “ทำไมคนสมัยก่อนถึงเก็บเงินใส่ไว้ในถุง” (นำไปใช้)
- ประเภทและมาตรฐานเงินตรา
 - อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ
 - การพกพาเงินตราสมัยโบราณ
 - ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราในสมัยโบราณ
16. หลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเงินถุงแดง ข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือ **มากที่สุด** (วิเคราะห์)
- จากตำนานถุงแดงได้กล่าวไว้ว่า ถุงแดงน่าจะเป็นเงินต่างประเทศที่ใช้เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนที่หลายชาติให้การยอมรับในสมัยนั้น
 - จากประชุมประกาศรัชกาลที่ 4: ว่าด้วยเงินส่วนพระองค์ ได้กล่าวถึงช่วงสมัย ร.4 ว่า เมืองไทยรวมมหาศาล ในวังใช้ทองแท่งทับม่านกันปลิว และเงินทองที่ใช้กันมาจนถึงสมัย ร.5-ร.6 ก็เป็นเงินถุงแดงที่ ร.3 หามาไว้ให้ทั้งสิ้น
 - พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3 ได้กล่าวว่า เมื่อ ร.3 พระราชทานเงินถุงแดงแก่แผ่นดินแล้ว ก็คงเก็บไว้อย่างเดิม และยังคงอยู่ตลอดมาจนกระทั่งได้นำออก “ไถ่บ้านไถ่เมือง”
 - จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เล่าถึงในช่วงเหตุการณ์ ร.ศ. 112 ว่านอกจากได้เงินถุงแดงมาช่วยแล้ว ยังได้มาจากการนำเพชรนิลจินดาไปขาย และเงินที่รวบรวมจากคนในรั้วในวัง

คำชี้แจง จงอ่านบทความต่อไปนี้และตอบคำถาม

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้แต่งเรือสำเภา ไปค้าขายกับประเทศจีนอยู่เสมอจนมีรายได้เป็นเงินแห่งเข้ามาจำนวนมาก ซึ่งพระราชทรัพย์เหล่านี้ได้ถูกบรรจุไว้ในถุงผ้าสีแดง และเก็บไว้ในพระคลังข้างที่ที่มาตลอด จนเป็นที่รู้จักกันและเรียกว่า “เงินถุงแดง” มีข้อสังเกตว่าคตินการเก็บเงินใส่ถุงผ้าสีแดงดังกล่าวน่าจะสัมพันธ์กับการนำเงินใส่ของสีแดงมอบให้ลูกหลานในเทศกาลหรืองานมงคลของจีน อันแสดงถึงความมั่งคั่งร่ำรวย ความสุขสวัสดิมงคลและความโชคดีด้วยเช่นกัน ซึ่งถุงแดงสมัยก่อนนอกจากจะเย็บทบถุงผ้าฝ้ายเป็นสองชั้นแล้วยังใช้ผ้าไหมและแพรอีกด้วย และมักนิยมใช้ผ้าเหล่านี้ทำถุงเงินโดยเย็บผ้าทบกันถึงสามชั้นเพื่อความแข็งแรง

17. จากบทความข้างต้น รัชกาลที่ 3 ทรงเก็บพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่ได้จากการทำการค้าสำเภาไว้ในถุงผ้าสีแดง คำที่ขีดเส้นใต้มีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องใด **มากที่สุด** (สังเคราะห์)
 - ก. คนไทยนิยมนำครั่งมาย้อมผ้าเป็นสีแดงแล้วนำมาเย็บเป็นถุง
 - ข. สีแดง เป็นสีพื้นธงชาติของประเทศไทยในสมัยก่อน
 - ค. สีแดง เป็นสีที่จำกัดใช้เฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์
 - ง. การรับอิทธิพลของคติจีนที่ว่า สีแดงสื่อความหมายอันเป็นมงคล
18. “เงินถุงแดง สะท้อนให้เห็นถึงพระวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลของรัชกาลที่ 3 ที่ทรงเล็งเห็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับสยามประเทศในภายภาคหน้า ดังนั้นเงินถุงแดงจึงเปรียบเหมือนสิ่งเตือนสติคนไทยให้ดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท” จากข้อความดังกล่าว บุคคลใดต่อไปนี้ นำเรื่องเงินถุงแดงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องตามแบบประวัติศาสตร์ในอดีตที่ใช้เงินถุงแดง (ประเมินค่า)
 - ก. รัชชัช ใช้เงินซื้อสิ่งที่เป็นความสะดวกสบาย
 - ข. ฮ่องจาง มานะบากบันหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว
 - ค. ชนะ อดออมเงินไว้เป็นทุนสำรองในอนาคต
 - ง. ชาติชายใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
19. หลักฐานคำให้การของบุคคลใดต่อไปนี้ เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี “กรณีสวรรคตของรัชกาลที่ 8” **น้อยที่สุด** (ความจำ)
 - ก. นายปรีดี พนมยงค์
 - ข. นายชิต สิงหเสนี
 - ค. สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
 - ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

20. การศึกษาข้อเท็จจริงของ “กรณีสวรรคตของรัชกาลที่ 8” สะท้อนแง่คิดในด้านใด **มากที่สุด** (ความเข้าใจ)
- การแก่งแย่งชิงดีกันสามารถเกิดขึ้นได้ทุกชนชั้นในสังคม
 - การกล่าวโทษผู้อื่นโดยขาดการพิจารณา จะทำให้ไม่มีความสุข
 - การจะเชื่อสิ่งใดควรใช้เหตุผลในการตัดสินใจไตร่ตรองให้ดีกว่าก่อน
 - คนในด้วยกันคือศัตรูที่อันตรายที่สุด
21. หากนักเรียนต้องการศึกษาเรื่องราว “ปริศนากรณีสวรรคตในหลวงอานันทมหิดล” โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ วิธีการดำเนินงานข้อใดควรทำเป็นลำดับแรก และลำดับสุดท้าย (นำไปใช้)
- กำหนดประเด็น – รายงานผล
 - ประชุมปรึกษา – ประเมินผล
 - รวบรวมข้อมูล – ตีความ
 - ตั้งชื่อเรื่อง – ประเมินคุณค่า
22. ข้อใดจัดเป็นหลักฐานชั้นต้นในการศึกษาเหตุการณ์สวรรคตของรัชกาลที่ 8 (วิเคราะห์)
- วีดิทัศน์ชุด “กรณีสวรรคต ร. 8 และทางตันประเทศไทย”
 - บันทึกส่วนตัวของคณะกรรมการฝ่ายแพทย์ผู้ชันสูตรพระบรมศพ
 - ข้อโต้แย้งในหมู่นักศึกษาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกรณีนี้
 - หนังสือ “ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีสวรรคต” ฉบับสมบูรณ์ ของสุพจน์ ด่านตระกูล
23. “ถึงแม้ปมปริศนากรณีสวรรคตรัชกาลที่ 8 จะมีการถกเถียงและได้รับความสนใจในหมู่นักศึกษาประวัติศาสตร์อยู่เป็นจำนวนมาก แต่จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังไม่มีการลงข้อสรุปที่แน่นอน” จากข้อความดังกล่าวให้นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด (สังเคราะห์)
- เห็นด้วย เพราะปมปริศนาดังกล่าวพาดพิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์โดยตรง
 - เห็นด้วย เพราะยังมีหลักฐานสำหรับการถกประเด็นคัดค้านหลงเหลืออยู่มาก
 - ไม่เห็นด้วย เพราะสาเหตุการสวรรคตเป็นที่ทราบกันดีในกลุ่มผู้ที่สนใจ
 - ไม่เห็นด้วย เพราะศาลตัดสินประหารชีวิตผู้ต้องสงสัยไปแล้ว
24. หลักฐานประเภทหนังสือเกี่ยวกับกรณีสวรรคตรัชกาลที่ 8 ควรพิจารณาคุณค่าในด้านใด (ประเมินค่า)
- ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์
 - ข้อเสนอแนะและข้อสรุป
 - วิธีการนำเสนอและลักษณะรูปเล่ม
 - เนื้อหาสาระและแหล่งอ้างอิง

25. การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหลัก “จารีตนครบาล” ในสมัยใด เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา มากที่สุด (ความจำ)
- ก. สุโขทัย
 - ข. อโยธยา
 - ค. ธนบุรี
 - ง. รัตนโกสินทร์ตอนปลาย
26. จารีตนครบาล หมายถึง ขั้นตอนใดของกระบวนการยุติธรรมในสมัยโบราณ (ความเข้าใจ)
- ก. การพิจารณาคดี
 - ข. การไต่สวนผู้ต้องหา
 - ค. การจับตัวผู้ต้องสงสัย
 - ง. การลงโทษผู้ที่ถูกตัดสินว่าทำความผิด
27. การที่นักเรียนศึกษาและพิจารณาข้อมูลในหลักฐานว่า มีเจตนาที่แท้จริงอย่างไร ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์อะไรบ้าง ประเด็นต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร นักเรียนกำลังอยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการทางประวัติศาสตร์ (นำไปใช้)
- ก. สังเคราะห์ข้อมูล
 - ข. วิเคราะห์ข้อมูล
 - ค. รวบรวมข้อมูล
 - ง. นำเสนอข้อมูล
28. หากต้องการศึกษา “วิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดตามหลักจารีตนครบาล” แหล่งข้อมูลใดเหมาะสมที่สุด (วิเคราะห์)
- ก. หอจดหมายเหตุ
 - ข. สถาบันวิจัยและพัฒนา
 - ค. กรมสอบสวนคดีพิเศษ
 - ง. พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์

คำชี้แจง จากการนำเสนอข้อมูลต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 6

จารีตนครบาล คือ การลงทัณฑ์เพื่อผดุงความยุติธรรมในสมัยโบราณ ซึ่งตุลาการมีอำนาจลงทัณฑ์เขียน ตี ตอกเล็บ บีบขมับหรือทรมานจำเลยด้วยวิธีต่าง ๆ จนกว่าจำเลยจะรับสารภาพ จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงยกเลิกจารีตนครบาลอันโหดร้าย และบัญญัติวิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดอาญาแผ่นดินต้องผ่านกระบวนการยุติธรรม คือ ตำรวจ อัยการ ศาล และเรือนจำ ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 6 จึงได้ประกาศตั้งกรมราชทัณฑ์ขึ้น การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายข้อบังคับอันเดียวกัน นับว่าการราชทัณฑ์ไทยได้พัฒนาไปสู่แนวทางที่มีเหตุผลยิ่งขึ้น หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 การราชทัณฑ์ไทยได้วิวัฒนาการเข้าสู่ยุคปัจจุบัน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีประหารชีวิต มีการกำหนดนโยบายอาญา และหลักทัณฑ์ปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และตามหลักการของอารยะประเทศยิ่งขึ้น

29. จากบทความข้างต้น สะท้อนแง่คิดในเรื่องใด **มากที่สุด** (สังเคราะห์)
- บุคคลย่อมได้รับบทลงโทษสมควรแก่การกระทำความผิดนั้น
 - การใช้วิธีตีตอตา ฟันต่อฟัน ย่อมจบลงด้วยความหายนะ
 - สิทธิเสรีภาพเป็นกลไกกำหนดความสุขสงบและสันติในสังคม
 - บทลงโทษในแต่ละยุคสมัยย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการปกครอง
30. หากจะนำหลักจารีตนครบาลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมในยุคปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (ประเมินค่า)
- ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการเปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ละเลยการปฏิบัติงานมากขึ้น
 - เหมาะสม เพราะปัจจุบันกฎหมายไทยไม่มีบทลงโทษที่รุนแรง
 - ไม่เหมาะสม เพราะระบบกฎหมายในปัจจุบันมีการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิด
 - เหมาะสม เพราะสังคมปัจจุบัน คนทำชั่วมากขึ้น

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์
โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวเพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม
วัน เดือน ปีเกิด	24 กันยายน 2530
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	การศึกษาระดับปริญญาตรี (ก.ศบ.) วิชาเอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัย (ตำแหน่ง อาจารย์)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา กรุงเทพมหานคร

